

Sleutelproject Swifterbant

Koersdocument

November 2025

Colofon

Opdrachtgever:
Gemeente Dronten
Postbus 100
8250 AC Dronten
14 - 03 21
gemeente@dronten.nl
www.dronten.nl

Opgesteld in samenwerking met:

SVP

SUOL
SUSTAINABLE URBAN
DEVELOPMENT

KICKSTAD

Inhoud

Voorwoord wethouder Peter Duvekot		
Samenvatting		1
1. Inleiding		3
1.1 Aanleiding		3
1.2 Opgave vanuit startnotitie		4
1.3 Leeswijzer		7
2. Participatie: inzet en opbrengst		8
2.1 Participatie tijdlijn		9
3. Swifterbant		11
3.1 Swifterbant 2025		11
3.2 Maatschappelijke ontwikkelingen		16
3.3 Ambitie en doelstellingen voor Swifterbant in 2050		17
4. Toekomstperspectief Swifterbant 2050 - I		19
4.1 Dorpshart		21
4.2 Groene Hart		27
4.3 Groene Loper		30
4.4 Vrijkomende locaties		33
5. Toekomstperspectief Swifterbant 2050 - II		39
5.1 Groen-blauwe structuur: thuiskomen in het groen		40
5.2 Mobiliteit		43
5.3 Wonen		47
5.4 Werken		50
5.5 Duurzaamheid		51
6. Routekaart en handelingsperspectief		53
6.1 Herinrichting Dorpshart		54
6.2 Groene Loper		54
6.3 Kindcentrum in Groene Hart		55
6.4 Vrijkomende locaties		55
6.5 Handelingsperspectief		56
6.6 Lange termijn en monitoring		57
7. Financieel kader		58
Bijlagen		59
Bijlage A: Antwoord op de deelopgaven		59
Bijlage B: Overzicht participatieactiviteiten		63

Voorwoord wethouder

Peter Duvekot

Swifterbant is een dorp met een sterke gemeenschap en een rijke geschiedenis. Juist die kracht verdient een toekomst die daarbij past. Met dit Sleutelproject zetten we een belangrijke stap: we maken keuzes die het dorp vitaal, groen en verbonden houden – nu en in 2050.

We investeren in 900 nieuwe woningen, een toekomstbestendig dorpshart, meer groen en een nieuw Kindcentrum en gymlokalen/ sportvoorziening. Dit zijn geen verre plannen, maar ontwikkelingen die al gestart zijn in Swifterbant Zuid en die we de komende jaren stap voor stap zichtbaar maken in het dorp. Daarmee geven we Swifterbant de aandacht en energie die het verdient.

Bijzonder is dat dit plan samen met de inwoners is gemaakt. Tijdens bijeenkomsten, ateliers en via de ideeënbus hebben vele Swifterbanters hun ideeën en zorgen gedeeld. Hun betrokkenheid vormt de basis van dit toekomstbeeld – en daar mogen we trots op zijn.

De boodschap is duidelijk: Swifterbant bouwt vol vertrouwen aan de toekomst. Samen met marktpartijen maken we het dorp sterker, leefbaarder en aantrekkelijker voor iedereen. En u zult de veranderingen de komende jaren niet alleen lezen, maar vooral zien én ervaren.

Peter Duvekot

Samenvatting

Swifterbant staat aan de vooravond van grote veranderingen. De gemeente Dronten wil doorgroeien naar 60.000 inwoners in 2050 en dat betekent ook voor Swifterbant nieuwe kansen én uitdagingen. Met het Sleutelproject Swifterbant hebben gemeente Dronten samen met bewoners een toekomstbeeld gemaakt: geen strak bouwplan, maar een richting voor hoe we Swifterbant stap voor stap sterker en mooier kunnen maken. Samen met marktpartijen gaan we aan de slag met de grote investeringsopgaven.

Swifterbant staat bekend om de rust, het groen en de sterke saamhorigheid. Tegelijkertijd merken we dat voorzieningen onder druk staan. Om Swifterbant leefbaar te houden, bouwen we de komende jaren circa 950 nieuwe woningen. Het grootste deel komt in Swifterbant Zuid, maar ook het dorpshart en vrijkomende locaties in het dorp krijgen plek voor nieuwe huizen. Zo ontstaat er ruimte voor starters, gezinnen en ouderen om in Swifterbant te blijven wonen.

Een belangrijke stap is de bouw van een nieuw Kindcentrum. Hier komen de basisscholen, kinderopvang en gymlokalen/sportvoorziening samen op een plek: het Groene Hart van Swifterbant. Het Kindcentrum zelf wordt een duurzaam gebouw dat klaar is voor de toekomst. Zodra dit er staat, komen de oude schoollocaties vrij. Die kunnen worden omgevormd tot gezellige hofjes met een mix van woningen en (kleinschalige) voorzieningen met ruimte voor ontmoeten en spelen. De woonwaarden van Dronten staan hierbij centraal: Swifterbant biedt woonruimte van de

wieg tot aan het graf (Woonperspectief Dronten 2050) in Swifterbant te blijven wonen. Zo blijven de plekken een belangrijke ontmoetingsruimte voor de buurt.

Ook het dorpshart verandert. Het centrum krijgt een flinke opknapbeurt: winkels en horeca worden dichterbij elkaar gebracht en boven de winkels komen woningen. De Greente verandert in een groene brink, waar ruimte is voor terrassen, evenementen en ontmoeting. Het centrum blijft goed bereikbaar met de auto, maar er komt meer ruimte voor fietsers en voetgangers zodat het prettiger verblijven is.

Daarnaast ontstaat een nieuw groen hart rond de sportvelden en het zwembad. Met het Kindcentrum erbij wordt dit dé plek in het dorp om te sporten, spelen en elkaar te ontmoeten. Het Groene Hart vormt samen met het dorpshart en Swifterbant Zuid de kern van de toekomstige ontwikkeling. Deze plekken worden met elkaar verbonden door de Groene Loper, een route voor fietsers en wandelaars die het hele dorp doorkruist. Langs de route komen bankjes, speelplekken en ontmoetingspleinen. Zo wordt de Groene Loper niet alleen een veilige en groene verbinding, maar ook een plek om elkaar tegen te komen.

Duurzaamheid speelt een grote rol in dit toekomstbeeld. In 2050 wil Swifterbant volledig klimaatneutraal zijn: zonder uitstoot, met schone energie en gebouwd met herbruikbare materialen. We werken aan meer bomen en biodiversiteit, betere opvang van regenwater en woningen die energiezuinig zijn. Zo blijft Swifterbant groen en gezond, ook voor toekomstige generaties.

Bewoners hebben een belangrijke stem gehad in dit plan. Tijdens brede bijeenkomsten, toekomst ateliers en met een ideeënbus hebben velen hun ideeën gedeeld. Er kwamen wensen voorbij voor veilige fietsroutes, meer betaalbare woningen, meer ontmoetingsplekken en het behoud van het groene karakter. Veel van deze ideeën zijn meegenomen, sommige worden zelfs al snel zichtbaar. De financiële ruimte van Dronten zal medebepalend zijn voor het tempo van de veranderingen.

De uitvoering van deze plannen gebeurt stap voor stap, maar niet alles is direct zichtbaar. Vooral grotere projecten, zoals het Kindcentrum en de herinrichting van het dorpshart, hebben een langere adem en lopen tot na 2030. Zo bouwen we samen langzaam maar zeker aan een toekomst waarin Swifterbant een dorp blijft waar we trots op zijn: groen, verbonden en vol leven. Veel projecten vragen intensieve samenwerking met veel partners, inhoudelijk én financieel.

Wilt u op de hoogte gehouden worden van toekomstige participatiebijeenkomsten?

Meld u dan aan op www.mijnkijkopdronten.nl. Naast de participatie-bijeenkomsten bent u uiteraard welkom bij de vergaderingen van de gemeenteraad.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In de visie Richting aan Groei spreekt de gemeente Dronten de ambitie uit om geleidelijk te groeien naar 60.000 inwoners in 2050. In de visie staat kwaliteit voorop. Dronten bouwt verder aan een hechte samenleving, gebouwd op de waarden van polderpioniers: gemeenschapszin en verbeeldingskracht ingebed in een groene, landschappelijke leefomgeving.

De kwaliteiten van de dorpen en het landschap vormen het fundament voor de nieuwe plannen. De groei is een forse opgave. Tegelijk zijn er ook opgaven op het vlak van klimaat, natuurontwikkeling, infrastructuur, economische ontwikkeling, duurzame mobiliteit en sociale samenhang. En moet dus integraal worden afgewogen welke functie het beste past op welke plek. De gemeente investeert daarmee in een toekomstbestendige, duurzame samenleving met ruimte voor nieuwe vormen van samenleven en ontmoeten. Het Sleutelproject Swifterbant is onderdeel van deze groeiopgave.

Het Sleutelproject Swifterbant gaat over de toekomstige ontwikkeling van het gehele dorp. De opgave is om een koers uit te zetten voor Swifterbant in 2050, waarin alle deelopgaven in de volle breedte en in samenhang tot elkaar worden bekeken. Het omvat een integrale benadering van de ontwikkeling van de gemeenschap, gericht op het aanpakken van culturele, infrastructurele en sociaal-economische uitdagingen. Door een integrale en participatieve benadering wordt gestreefd naar een duurzame en inclusieve transformatie van het dorp Swifterbant. Vier kernprojecten (Dorpshart, Groene Hart (inclusief Kindcentrum en gymlokalen/sportvoorzieningen), Groene Loper, en Vrijkomende Locaties) de basis voor de eerste ruimtelijke uitwerking hiervan.

Het is belangrijk om te beseffen dat het koersdocument geen uitgewerkt plan is, maar een kader waarbinnen de verschillende deelopgaven verder uitgewerkt moeten worden.

Het koersdocument moet daarom begrepen worden als een 'stip op de horizon' voor het dorp tot 2050. In de eerder vastgestelde startnotitie Sleutelproject Swifterbant (2024) worden in totaal 11 (A t/m K) deelopgaven benoemd, die hieronder verder worden beschreven.

1.2 Opgave vanuit startnotitie

In de Startnotitie Sleutelproject Swifterbant wordt het Sleutelproject nader beschreven. Belangrijk om het draagvlak voor voorzieningen en de economie te versterken is de ambitie om ongeveer 950 woningen toe te voegen: In Swifterbant Zuid circa 750 woningen en ongeveer 200 woningen in het dorpscentrum en op vrijkomende locaties.

De ruimtelijke en maatschappelijke opgaven in Swifterbant, deelopgaven genoemd, zijn:

- A. Toekomstbestendig dorpscentrum Swifterbant
- B. Ontwikkeling van een nieuw Kindcentrum
- C. Herontwikkeling vrijkomende schoollocaties
- D. Herontwikkeling locatie 'De Steiger'
- E. Herontwikkeling locatie bibliotheek
- F. Versterken verkeersstructuur (verbinding Swifterbant Zuid met Dorpscentrum)
- G. In samenwerking met 'De Hoeksteen' de locatie herontwikkelen
- H. Versterken groen-blauw structuur
- I. Kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwopgave (programmering)
- J. Toekomst buitenbad Swifterbant (betere benutting)
- K. Toekomst bedrijventerrein Spelwijk

Deelopgave H en I staan niet op de kaart omdat deze Swifterbant in z'n geheel omvatten.

Dit Koersdocument geeft op integrale wijze antwoord op de deelopgaven uit de startnotitie. Deze deelopgaven staan hieronder verder omschreven. De antwoorden per deelopgave zijn te vinden in Bijlage A.

A. Toekomstbestendig dorpscentrum Swifterbant

Het voorzieningenniveau van Swifterbant staat onder druk. De winkelvoorzieningen presteren onder het niveau van wat nodig is voor een rendabele bedrijfsvoering (bron: KSO 2023). Dat zien wij terug in de groei van de winkelleegstand. Er is ook een sterke wens vanuit de gemeenschap om te kijken of niet-winkel voorzieningen kunnen worden toegevoegd. De belangrijkste vraag hierbij is: hoe maken wij, de gemeenschap, de ondernemers en de gemeente, het dorpscentrum toekomstbestendig? Daarbij gaat het primair om een pakket aan voorzieningen gericht op de dagelijkse levensbehoeften in een zodanige compacte setting dat ze van elkaar profiteren. Dat is nu niet het geval. De basis is niet op orde. Aspecten als bereikbaarheid, parkeervoorzieningen, kwaliteit van de openbare ruimte en levendigheid spelen hierbij mee. Een kwaliteitsimpuls is gewenst.

B. Ontwikkeling van een nieuw Kindcentrum

Er zijn momenteel drie scholen voor primair onderwijs in Swifterbant: gemeentelijk monument De Duykeldam (1964), De Golfslag (1968) en De Branding (1967). Alle drie de schoolgebouwen zijn sterk verouderd en daarnaast ook functioneel toe aan vernieuwing. Net als in de kernen Dronten en Biddinghuizen is het de wens om deze onderwijsfuncties te clusteren in één Kindcentrum, waar de verschillende scholen, kindpartners en gymlokalen/sportvoorziening op één plek geclusterd zijn.

C. Herontwikkeling vrijkomende schoollocaties

Na de ontwikkeling en realisatie van het nieuwe Kindcentrum komen de voormalige locaties van de drie basisscholen en kinderopvang, beschikbaar voor herontwikkeling.

D. Herontwikkeling locatie ‘De Steiger’

Met de realisatie van het MFC, Multifunctioneel Centrum ‘De Kombuis’ en de ontwikkeling van nieuwe gymlokalen/sportvoorziening kan ook de locatie van De Steiger herontwikkeld worden. In De Steiger is ook een jongeren chillpoint en de timmerclub gehuisvest. Hiervoor moet andere huisvesting worden gevonden voor met de sloop wordt begonnen.

E. Herontwikkeling locatie bibliotheek

De bibliotheek in Swifterbant is inmiddels verhuisd naar het nieuwe MFC. Dit betekent dat deze locatie beschikbaar komt voor een nieuwe invulling.

F. Versterken verkeersstructuur (verbinding Swifterbant Zuid met Dorpscentrum) Met de ontwikkeling van Swifterbant Zuid worden circa 750 woningen toegevoegd aan het dorp. Ter versterking van de voorzieningen, zoals winkels, in Swifterbant, maar ook om de voorzieningen aantrekkelijk te maken voor de toekomstige bewoners in Swifterbant Zuid is de wens om het nieuwe woongebied en het Dorpscentrum beter te verbinden. Dit kan door middel van fiets-/voetpaden en wegen tussen Swifterbant Zuid en het winkelcentrum en andere (basis)voorzieningen in Swifterbant. Voor nieuwe inwoners moet het aantrekkelijk en eenvoudig zijn om de boodschappen te doen in Swifterbant.

G. In samenwerking met ‘De Hoeksteen’ de locatie herontwikkelen De eigenaren van kerkcentrum De Hoeksteen zijn al enkele jaren met de gemeente in gesprek over de herontwikkeling van de locatie, waarbij meerdere invullingen gezamenlijk worden onderzocht: de ondergrond en het gebouw zijn eigendom van ‘De Hoeksteen’, de beide kerkgemeenschappen (de Rooms-Katholieke kerk en Protestantse kerk) gebruik van alle ruimtes net als veel verenigingen. Het huidige verouderde gebouw is groot, heeft een hoog energieverbruik en een energielabel dat op termijn verhuur van de ruimtes kan belemmeren. De exploitatielasten zijn voor beide kerkgemeenschappen moeilijk op te brengen. Het is daarmee niet toekomstbestendig.

H. Versterken groen-blauwstructuur

De gemeente streeft ernaar om de kwaliteit en biodiversiteit van o.a. De Greente en omliggende groenstructuren (bossen) te versterken om de leefbaarheid in de toekomst te verbeteren voor het dorp.

I. Kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwopgave (programmering) Voor een toekomstbestendige en duurzame leefomgeving draagt woningbouw in belangrijke mate bij. Voldoende keuzemogelijkheden in prijs en woningtype en passend bij de omgeving zijn hierbij essentieel. Nieuwe woningen worden aardgasvrij verwarmd. Aandacht voor wonen en zorg is van belang. In de Dorpsvisie Swifterbant (2021) is over het toevoegen van woningen het volgende benoemd: “De woningmarkt vraagt voor jongeren en (toekomstige) ouderen de meeste aandacht.

We vinden het van belang dat er in de toekomst betaalbare woningen voor starters zijn en seniorenwoningen. Dat is goed voor de doorstroming op de woningmarkt. Seniorenwoningen zouden wat ons betreft dicht bij (zorg) voorzieningen moeten worden gebouwd”.

J. Toekomst buitenbad Swifterbant (betere benutting) Het buitenzwembad De Abelen is sterk verouderd. Het hebben van een buitenzwembad is geen wettelijke taak voor een gemeente. In februari 2024 heeft de gemeenteraad besloten na verzoek van Dorpsbelangen Swifterbant, het buitenzwembad te renoveren. In het derde kwartaal 2024 is besloten tot renovatie. De renovatie is gestart in het najaar 2025. Vanuit het sleutelproject bekijken we of aanvullende functies in omgeving kunnen worden gerealiseerd of andere oplossingsrichtingen met het doel een betere exploitatie van het buitenbad in de toekomst.

K. Toekomst bedrijventerrein Spelwijk In de Dorpsvisie Swifterbant 2021 wordt benoemd: “het is goed dat het bedrijventerrein Spelwijk verbeterd wordt. We vinden het belangrijk dat er goede vestigingslocaties voor ondernemers op het bedrijventerrein

én in het dorp zelf zijn.” Hierbij wordt ook opgemerkt dat er ruimte in het dorp zou moeten zijn voor startende ondernemers. De toekomst van het bedrijventerrein dient in relatie te worden gezien met eventuele uitbreiding van De Kolk/Tarpan. Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen is netcongestie een belangrijk aandachtspunt.

1.3 Leeswijzer

In **hoofdstuk 2 ‘Participatie’** wordt beschreven hoe het participatietraject heeft plaatsgevonden. Het Sleutelproject gaat over de toekomst van de inwoners. De bijeenkomsten met het dorp hebben bijgedragen aan de tot standkoming van dit Koersdocument.

In **hoofdstuk 3 ‘Swifterbant 2025’** wordt beschreven hoe Swifterbant ontstaan is, en wat de huidige situatie is. Het vormt de basis van waaruit gewerkt is met elkaar te bepalen wat belangrijk is om op te pakken. Ook worden de maatschappelijke ontwikkelingen besproken en de doelstellingen voor Swifterbant in 2050.

In **hoofdstuk 4 ‘Toekomstperspectief Swifterbant 2050 – I’** richten we ons op vier kernprojecten. Dit zijn vier delen van het dorp waarvoor concrete (ruimtelijke) ingrepen worden voorgesteld. De kernprojecten zijn:

Dorpshart:

Het centrum van het dorp met winkels en andere voorzieningen;

Groene Hart:

Het cluster van groene, recreatieve en educatieve voorzieningen bij de sportvelden. Het cluster van educatieve, recreatieve en groene voorzieningen bij de sportvelden waar het Kindcentrum gebouwd wordt;

Groene Loper:

Een groene route voor langzaam verkeer van Swifterbant Zuid tot aan De Kolk.

Vrijkomende locaties:

Locaties voor mogelijke nieuwe woningbouw in Swifterbant.

In **hoofdstuk 5 ‘Toekomstperspectief Swifterbant 2050 -II’** worden voor het dorp meer overkoepelende invalshoeken beschreven, op de schaal van het hele dorp.

Hier zijn een aantal kaartbeelden toegevoegd. Gekozen is voor de volgende vijf aandachtsgebieden:

- Groen-blauwe structuur
- Mobiliteit
- Wonen
- Werken
- Duurzaamheid

In **hoofdstuk 6 ‘Routekaart en handelingsperspectief’** worden de kernprojecten uitgezet in de tijd. Wat zijn de ‘snelle winsten’ die we al kunnen uitvoeren? Gebiedsontwikkeling is een proces waarin verschillende fasen te onderscheiden zijn die tijd kosten. In het perspectief van Swifterbant 2050 zijn er een aantal grotere ontwikkelingen die pas kunnen worden gerealiseerd als andere zijn afgerond.

Hoofdstuk 7 ‘Financieel kader’: In Swifterbant werken we al aan een complete nieuwe woonwijk en pakken we in een langere periode nog meer op. De totale investering is fors. Om dat te realiseren hebben we voorbereidingskredieten nodig om deze projecten op te starten.

In de bijlagen vindt u de antwoorden op de deelopgaven en een overzicht van de participatieactiviteiten.

2. Participatie: inzet en opbrengst

Het Toekomstbeeld is gemaakt samen met de bewoners van Swifterbant. Bij de brede bijeenkomsten en via de ideeënbus brachten veel bewoners hun ideeën voor de toekomst van Swifterbant in. Vervolgens werd bij de toekomstateliers met een vaste groep bewoners, ondernemers, en leden van maatschappelijke organisaties die zich daarvoor hadden aangemeld, dieper ingegaan op de uitwerking van de ideeën in het toekomstbeeld. Een klankbordgroep van zes vertegenwoordigers uit Swifterbant zorgde voor de bewaking van het participatieproces. In de bijlage is een overzicht opgenomen waarin de bijeenkomsten en de inzet van de bijeenkomsten worden beschreven.

De opbrengsten van de participatie-activiteiten zijn terug te lezen in de verslagen op de website van het Sleutelproject Swifterbant: **www.mijnkijkopdronten.nl/sleutelproject+swifterbant.nl**. Sommige ideeën waren te gedetailleerd voor de plannen van het toekomstbeeld voor 2050 of pasten niet binnen de scope van het toekomstbeeld. Niet alle opbrengsten konden (nu al) worden meegenomen. Een paar van de ideeën voor de korte termijn gaat de gemeente in het komende jaar aanpakken. Sommige ideeën waren eerder benoemd maar worden nu concreet opgepakt. Zie hoofdstuk 6.1 voor een overzicht van deze 'snelle winsten'.

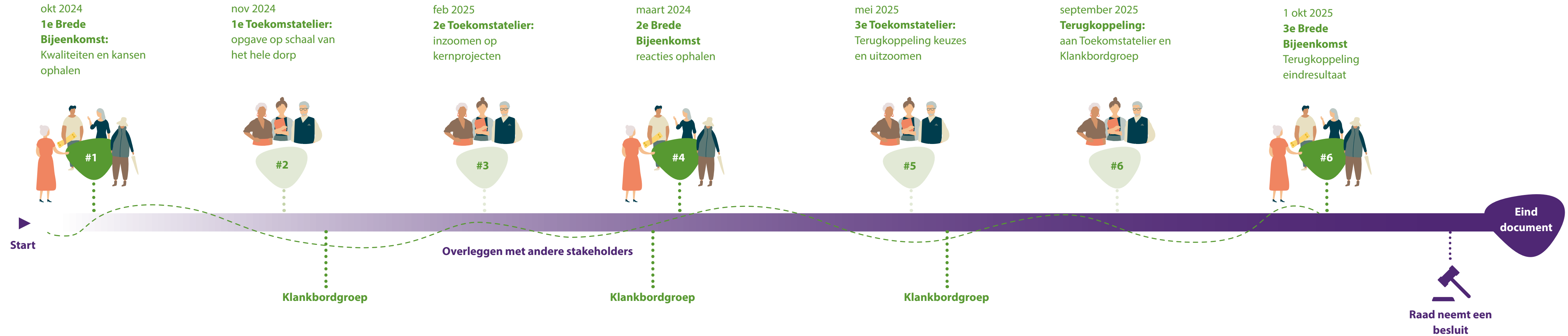
De uitwerking van de deelopgaven kost tijd (Kindcentrum, herontwikkeling Dorpshart, invulling vrijkomende locaties, Groene Loper), we zullen daarover frequent blijven communiceren en inwoners voor participatie uitnodigen. In hoofdstuk 6 staat een overzicht van de indicatieve routekaart.

De veranderingen die wel op korte termijn worden opgepakt en gerealiseerd (aanleg jeu de boules banen, opwaardering openbare ruimte De Greente, voorbereiding ontwerp en realisatie Kindcentrum, evaluatie verkeersstromen Dorpshart, start renovatie zwembad, reeds gestartte toekomst bedrijventerreinen in geheel Dronten, werkzaamheden aan de waterstructuur) maken we na besluitvorming door college en gemeenteraad zichtbaar in een planning op de website.

Niet voor alle ideeën heeft de gemeente budget, terwijl ook ideeën die slechts door enkele bewoners gedeeld werden zijn afgefallen. Sommige ideeën zouden ook goed door de inwoners en ondernemers van Swifterbant zelf opgepakt kunnen worden, waarbij de gemeente kan ondersteunen. Om hier meer te weten over te komen kun je contact opnemen met de gebiedsregisseur.

Bij het verder uitwerken van de plannen in het toekomstbeeld kunnen bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden weer meedenken. Zo geeft de gemeente samen met hen invulling aan de kernprojecten uit het toekomstbeeld.

2.1 Participatie tijdlijn

3. Swifterbant

3.1 Swifterbant 2025

Een groen, rustig en leefbaar dorp, dat is wat Swifterbant nu is. Dat maakt het prettig wonen, voor jong en oud. Opvallend zijn de sterke saamhorigheid en betrokkenheid bij het dorp. Iets wat ook is gebleken uit de grote opkomst bij de vele participatiemomenten rondom dit sleutelproject (zie bijlage over de bijeenkomsten in het kader van participatie).

Swifterbant kent verschillende plekken en voorzieningen voor ontmoeting: bij (sport)verenigingen, bij scholen en winkels, in het MFC de Kombuis en De Hoeksteen en bij de diverse evenementen. Het behoud hiervan is cruciaal voor de leefbaarheid in het dorp. Dit aanbod staat onder druk. Door o.a. de vergrijzing, veranderd koopgedrag en vermindering sociale cohesie, worden de voorzieningen in de komende jaren minder vanzelfsprekend. En de veranderingen die de komende jaren plaatsvinden (het Kindcentrum op één locatie, de mogelijke herontwikkeling van 'De Hoeksteen', de toevoeging van een nieuwe wijk en de invulling van de vrijkomende locaties) vragen om doordachte keuzes om bestaande faciliteiten die elders opnieuw moeten worden ingericht goed te laten functioneren voor de huidige en de nieuwe bewoners van Swifterbant.

Het Sleutelproject Swifterbant gaat over de integrale, toekomstige duurzame ontwikkeling van het gehele dorp inclusief de nieuw aan te leggen woonwijk 't Luweland in Swifterbant Zuid, en is gericht op het aanpakken van culturele, infrastructurele en sociaal-economische uitdagingen.

Swifterbantcultuur

De historie van de eerste nederzettingen in Swifterbant ligt ver terug in de tijd en ligt verankerd in de bodem. Bij de ontginning van de Flevopolder zijn sporen ontdekt van de eerste bewoners van dit gebied, van 5300 tot 3400 voor Christus. De vondsten in Swifterbant weken zodanig af van andere bekende culturen, dat deze cultuur een eigen naam heeft gekregen: de Swifterbantcultuur. Door de aanleg van bossen en groenstructuren, die de loop van de rivierduinen volgen, zijn de oude bodemlagen opnieuw zichtbaar gemaakt in het moderne polderlandschap.

Het moderne polderlandschap is in de vorige eeuw specifiek voor grootschalige landbouw ontworpen. De overheid selecteerde de beste boeren uit het hele land om zich in het gebied dat pas later de Flevopolder is gaan heten te vestigen. Swifterbant is hecht verbonden met zowel de oudste als de modernste agrarische cultuur.

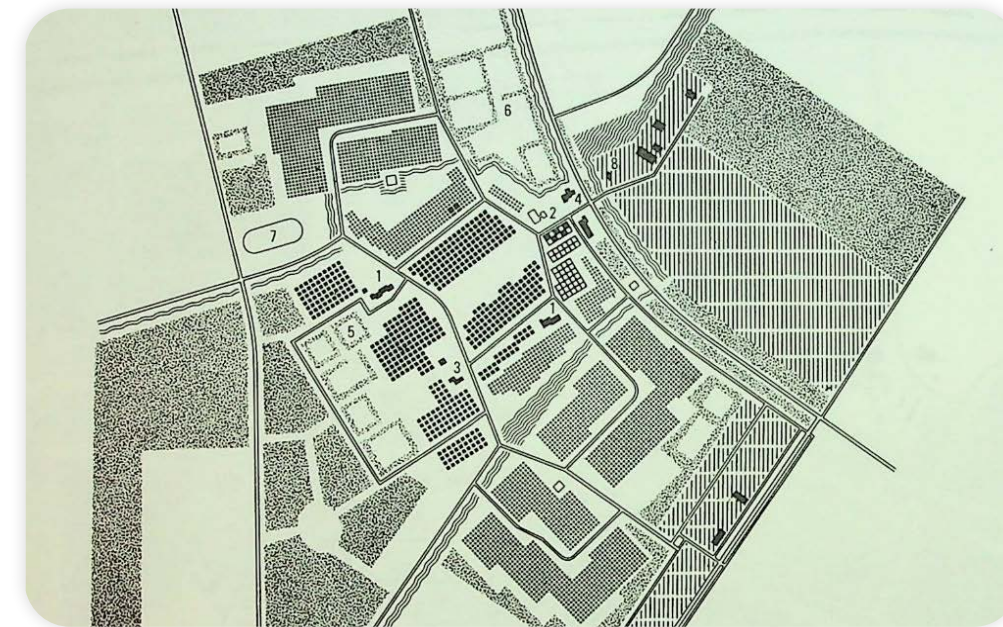

Entree van het dorp, met het groen, de showroom en de kerktoeren in één oogopslag

Swifterbant: een gepland dorp

Het dorp Swifterbant is gesticht in 1961 als onderdeel van Oostelijk Flevoland. Het oorspronkelijke ontwerp van Swifterbant kenmerkt zich door een visgraatstructuur, met De Greente als ruggengraat en straten die als graten daarop staan. In de kop van de vis zijn belangrijke voorzieningen gevestigd, zoals het winkelcentrum (De Poort) en de kerk (De Hoeksteen). Daarna ontstonden nieuwe wijken, de Hertenkamplaan, de Bloemenzoom en wordt er momenteel gebouwd aan de nieuwste woonwijk 't Luweland in Swifterbant Zuid. Het dorp werd ontworpen met aandacht voor ruime groenvoorzieningen en (eenvoudige) wederopbouwarchitectuur.

Net als in andere kernen in de Flevopolder is ook in Swifterbant aan de zuidwestzijde van het dorp al vroeg bos aangeplant. Inmiddels zijn het Swifterbos en Dorpsbos onderdeel van een groter bosrijk gebied en is ook aan de noordzijde van Swifterbant bos aangelegd. De nieuwe woonwijk 't Luweland in Swifterbant Zuid, die momenteel in ontwikkeling is, valt als enige wijk (nog) buiten de bosmantel.

Oorspronkelijke ontwerp van Swifterbant, met de visgraat van de Greente als hart van het dorp.

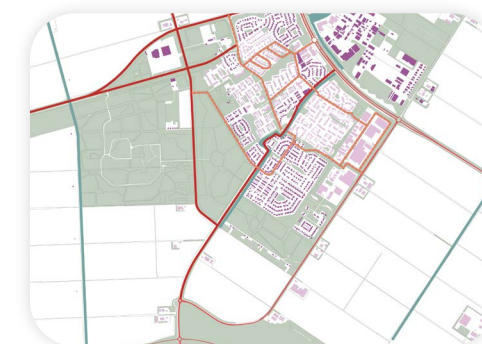
Rond 1960

Rond 1970

Rond 1980

Rond 2020

Mobiliteit

Swifterbant is een forensendorp en met de auto goed bereikbaar. Door de centrale ligging in Nederland zijn veel steden binnen een uur te bereiken met de auto. De bereikbaarheid per openbaar vervoer is beperkt: het station van Dronten ligt op ongeveer een half uur en Lelystad op 15 minuten rijden. Ook zijn er beperkte bushaltes aan de randen van het dorp en centraal in het dorp, maar op enige afstand van het winkelcentrum.

Voorzieningen

De geleidelijke verschraling van aanbod en voorzieningen in het centrum van Swifterbant heeft een directe impact op de leefbaarheid. Een levendig dorpshart is immers meer dan een verzameling van winkels; het is de ontmoetingsplek voor bewoners en de motor van de lokale economie. De afname van het winkelaanbod, de toename van leegstand en het gebrek aan variëteit tasten niet alleen het gemak voor inwoners aan, maar ondermijnen ook de sociale cohesie.

Het is daarom van cruciaal belang dat we de ontwikkeling van het dorpshart oppakken. Door een compact, divers en toekomstbestendig centrum te creëren, voorzien we niet alleen in de dagelijkse behoeften, maar investeren we ook in de veerkracht van de gemeenschap. Dit omvat de integratie van horeca en maatschappelijke voorzieningen die bijdragen aan een bruisend dorpsleven, wat de leefbaarheid verhoogt en de sociale verbondenheid versterkt.

Recreatie en toerisme

Voor recreatie dicht bij huis speelt het bos en de groenstructuur (met daarin De Greente) van het dorp een bescheiden rol. De kleinere groenplekken en (school)pleinen in de buurten zijn belangrijk om te ontmoeten en te spelen. De huidige schoolpleinen krijgen op termijn een nieuwe functie, aandacht voor de juiste invulling van deze ruimte is belangrijk. Zwembad De Abelen heeft een belangrijke toegevoegde waarde. Op enige afstand van Swifterbant zijn met name het Ketelmeer mogelijk interessante plekken

voor recreatie. Toerisme speelt in Swifterbant geen grote rol, al is er wel een camping en de rust en ruimte voor groen en natuur. De recreatieve infrastructuur (fiets- en wandelpaden) zijn goed maar kan nog sterker ontwikkeld worden, zeker richting het Ketelmeer.

Economie en werk

De meeste inwoners van Swifterbant werken buiten het dorp, voornamelijk in Dronten en omliggende steden. Hoewel dit een realiteit is, biedt het dorp zelf ook voldoende economisch potentieel. Dit komt tot uiting in de twee bedrijventerreinen: het oudere en kleinschaligere Spelwijk en het grotere en later ontwikkelde De Kolk/Tarpan. Beide terreinen zijn momenteel volledig bezet, wat een sterke vraag naar vestigingsruimte aangeeft en de economische vitaliteit van Swifterbant benadrukt.

Deze economie heeft een duidelijke focus op de agrarische sector, met bedrijven zoals Weevers die hun historische wortels hebben in de pionierstijd van de polder en nog steeds een cruciale rol spelen. De werkgelegenheid is echter breder, met een bescheiden maar belangrijke aanwezigheid van winkels en dienstverlening in het dorpscentrum. De huidige situatie biedt een duidelijke uitdaging én kans: hoe kan Swifterbant, met zijn beperkte ruimte voor nieuwe vestigingen en uitbreidingen, blijven groeien?

In 2025 startte de gemeente met de strategie Werklocaties. Dit project zal in kaart brengen hoe we kunnen omgaan met de schaarste aan beschikbare grond. Een belangrijk onderdeel hiervan is het onderzoeken van de mogelijkheden voor uitbreiding van bedrijventerreinen en het revitaliseren van bestaande, verouderde bedrijventerreinen zoals Spelwijk.

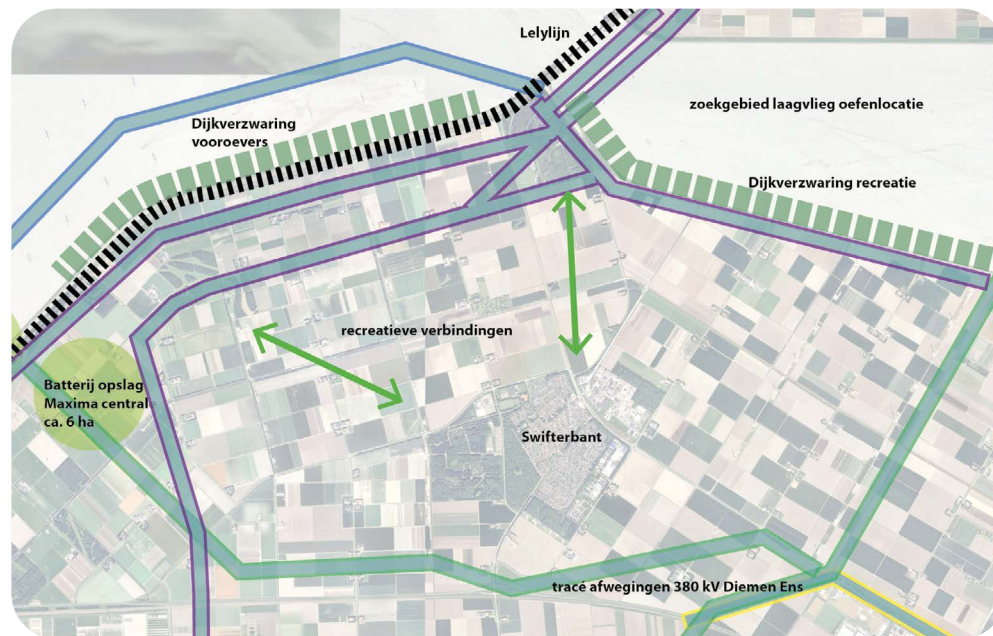
Daarnaast zijn er kansen om lokale bedrijvigheid en werkgelegenheid te stimuleren in (nieuwe) wijken en misschien ook het Dorpshart. Bij de ontwikkeling van deze gebieden wordt ruimte gecreëerd voor bedrijvigheid die past bij het karakter van het dorp.

Dit biedt mogelijkheden voor kleinschalige werkplekken, wat bijdraagt aan een betere balans tussen wonen en werken en de levendigheid van de buurt.

Het doel is niet alleen om meer werkgelegenheid te creëren, maar ook om een duurzaam en divers economisch landschap te ontwikkelen dat de identiteit van het dorp versterkt. Dit draagt bij aan de algehele leefbaarheid en vergroot de verbinding tussen wonen en werken.

Swifterbant in de regio

In de nabijheid van Swifterbant spelen een aantal ontwikkelingen die mogelijk van invloed zijn op Swifterbant. Het Ketelmeer is aangewezen als zoekgebied voor laagvlieg oefeningen door Defensie. De dijken langs het Ketelmeer en IJsselmeer moeten verzwakt worden. Swifterbant is in beeld als mogelijke zoeklocatie voor een Rangeerterrein van ProRail. In dit Koersdocument zijn deze ontwikkelingen buiten beschouwing gelaten, ze worden hier volledigheidshalve benoemd.

3.2 Maatschappelijke ontwikkelingen

De wereld verandert. Ook in Swifterbant merken we dat. De veranderingen brengen uitdagingen met zich mee en bieden ook kansen. Om een sterk en leefbaar dorp te blijven, moet Swifterbant meebewegen en flexibel zijn. We noemen vijf ontwikkelingen die kansen bieden.

Bevolking: meer ouderen, nieuwe bewoners

Swifterbant groeit en we zien ook dat jongeren vaak naar de stad vertrekken. Tegelijk blijven ouderen graag in het dorp wonen en zijn er ook jongeren die juist graag in Swifterbant willen blijven wonen. Nieuwe bewoners – zoals arbeidsmigranten en jonge gezinnen die hier werk, rust en ruimte vinden – zorgen voor nieuwe energie. We zorgen nu voor meer woningen zodat iedereen zich thuis voelt en kan blijven of zich vestigen.

Voorzieningen dichtbij houden

Voorzieningen maken het dorp leefbaar: scholen, sport, winkels en zorg. Sommige hiervan staan onder druk, onder andere door ander koopgedrag, nieuwe vormen van vrijetijdsbesteding en vergrijzing. We willen samen met inwoners en organisaties zorgen dat het dorp levendig blijft. Dat betekent plannen echt uitvoeren.

Energie en landschap

Met projecten zoals Windplan Blauw verandert het landschap. Dit geeft kansen om duurzame energie op te wekken, maar roept ook vragen op over leefbaarheid en draagvlak. Het dorp profiteert al van de opbrengsten van het windplan.

Digitaal verbonden

Steeds meer gebeurt online: sociale netwerken, werk, onderwijs, zorg. Daarom is snel internet net zo belangrijk als goede wegen. Als we zorgen voor sterke digitale verbindingen en nieuwe plekken met snel internet om samen te werken, blijft Swifterbant aantrekkelijk voor jongeren, stellen, jonge gezinnen en ondernemers.

Landbouw en werk

Swifterbant is een dorp met een sterke agrarische basis. Maar ook de landbouw verandert: bedrijven stoppen of groeien, en er komen nieuwe vormen van duurzame landbouw. Dit geeft ruimte voor innovatie: van streekproducten tot nieuwe bedrijvigheid en dorpsinitiatieven.

Ontwikkelingen hangen samen

Deze thema's staan niet los van elkaar. Ze versterken elkaar, positief of negatief. Meer jongeren en meer ouderen betekent meer draagvlak voor voorzieningen zoals scholen of sportclubs en meer behoefte aan zorg en aangepast wonen. De energietransitie en landbouwveranderingen raken direct aan het landschap en de leefbaarheid. Dit vraagt om een samenhangende aanpak, waarin we thema's niet apart bekijken, maar juist als een geheel.

Swifterbant staat voor belangrijke keuzes. De ontwikkelingen gaan door. Het is belangrijk om daar flexibel op in te spelen. Door samen te werken en ons aan te passen, kunnen we zorgen dat Swifterbant een dorp blijft waar mensen graag wonen, werken en elkaar kunnen ontmoeten.

3.3 Ambitie en doelstellingen voor Swifterbant in 2050

Samen met het dorp hebben we vooruitgekeken: hoe willen we dat Swifterbant eruitziet in 2050? Uit die gesprekken is een kernambitie gekomen: “In 2050 is Swifterbant een vitaal en veerkrachtig dorp met een sterke, gelukkige gemeenschap met behoud van het dorps-, groene karakter”. Alle veranderingen hangen met elkaar samen. Het is belangrijk dat we de voorzieningen laten meegroeien met de behoefte.

Niet denken vanuit losse onderdelen – zoals huizen, wegen of scholen – maar vanuit de mensen die hier wonen en leven. Denken vanuit het geheel van het dorp. De drie gedachten uit de ambitie zijn Vitaal, Gemeenschap en Groen. Aan de hand van deze drie perspectieven hebben we doelen geformuleerd die helpen richting te houden, ook als de wereld verandert. Doelen die zijn gebaseerd op:

- Ideeën en wensen van inwoners – want de inwoners van het dorp weten zelf het beste wat belangrijk is.
- Inbreng van beleidsmedewerkers – met kennis van ontwikkelingen en kansen.
- Beleid, wet- en regelgeving – zodat we aansluiten bij landelijke en regionale afspraken.
- De Dorpsvisie van Swifterbant.

Zo ontstaat een samenhangende koers waarin beleid, praktijk en de stem van de gemeenschap elkaar versterken.

Vitaal: Een vitaal en veerkrachtig dorp

Hoe houden we Swifterbant levendig en maken we het dorp toekomstbestendig?

- Swifterbant groeit in bevolkingsomvang ten gunste om de (maatschappelijke, sport- en dagelijkse) voorzieningen te laten aansluiten bij de behoefte.
- Een compact en vernieuwd dorpscentrum met diverse functies; door de combinatie van wonen, werken, retail, horeca en maatschappelijke functies wordt het een levendig dorpshart dat ruimte biedt voor spontane ontmoetingen en de sociale cohesie versterkt.
- De dorpsinfrastructuur nodigt uit tot een gezonde mobiliteit, waarbij naast gepaste ruimte voor auto's wordt ingezet op kwalitatieve fiets- en wandelpaden met goede, recreatieve verbindingen naar dorpscentrum en omgeving.
- Een goed vestigingsklimaat voor lokale bedrijvigheid. De sterke agrarische basis van Swifterbant biedt een solide fundament en we moeten ook kansen benutten in andere sectoren, zoals het midden- en kleinbedrijf, detailhandel en dienstverlening. Een levendige en diverse economie draagt niet alleen bij aan de werkgelegenheid, maar versterkt ook de sociale cohesie.

Gemeenschap: Een gezonde en gelukkige gemeenschap

Hoe zorgen we dat we samen een sterk dorp vormen?

- Verbeteren van de maatschappelijke voorzieningen met aandacht voor een educatieve, culturele en sportieve omgeving om ook voor de jeugd een aantrekkelijk dorp te zijn.
- Gevarieerd woningaanbod voor elke generatie, inkomensklasse en achtergrond met gemengde woonvormen om interactie tussen verschillende doelgroepen te stimuleren.
- Het huidige sterke gemeenschapsgevoel in Swifterbant behouden en versterken.
- Stimuleren van ontmoetingen en interacties tussen inwoners.
- Het dorp biedt een inspirerende leefomgeving waar iedereen zich kan ontwikkelen en ruimte krijgt voor eigen initiatieven

Opbrengst participatie

“Bewoners hechten veel waarde aan de verbinding met elkaar en met het dorp. Daarom zijn plekken om elkaar (toevallig) te ontmoeten voor hen van groot belang.”

“Bewoners willen dat Swifterbant een levensloopbestendig dorp blijft, waar jong en oud welkom is.”

Groen: Het dorps- en groene karakter

Hoe zorgen we dat Swifterbant een aantrekkelijk en duurzaam landschap blijft?

- Hoogwaardige verbindingen van dorpsgroen met omgevingsgroen.
- Creëren van soortenrijk groen ter bevordering van de biodiversiteit in straat, buurt, dorp en daarbuiten.
- Swifterbant is dankzij adaptieve maatregelen voorbereid op klimaatveranderingen (droogte, hitte, waterproblematiek, verzilting).
- Swifterbant is circulair in watergebruik en materiaalstromen en ontwikkelt zich richting balanswijk (energieneutraal).

Opbrengst participatie

“Bewoners waarderen het groen om het dorp en tussen de huizen. Zij willen het groen, de ruimte en de rust in Swifterbant dan ook graag behouden.”

4. Toekomstperspectief

Swifterbant 2050 - I

In dit hoofdstuk benoemen we specifieke, ruimtelijke delen van het dorp. Dit zijn de kernprojecten van Swifterbant. Met concrete ruimtelijke ingrepen worden deze gebieden versterkt en toekomstbestendig gemaakt. De ambitie en de opgave beschrijven we per kernproject. Zij bieden nog de nodige flexibiliteit om, samen met alle stakeholders en met de bewoners, te komen tot verder uitgewerkte haalbare plannen.

De beelden die in dit hoofdstuk worden getoond zijn mogelijke uitwerkingen. Er zijn echter nog meer uitwerkingen mogelijk. De beelden dienen daarom slechts als inspiratie en als voorbeeld van een mogelijke uitwerking. Zie de beelden juist als een ruwe schets, waarvan de specifieke getekende lijn of beeld dus niet vaststaat.

4.1 Dorpshart

In de toekomst is het centrum is het hart van het dorp aan De Greente, waar winkels, horeca en maatschappelijke functies compact bij elkaar zitten. Ontmoeten en elkaar treffen wordt bevorderd doordat voorzieningen bij elkaar worden gerealiseerd. Het centrum is goed bereikbaar en het accent ligt op verblijven en ontmoeten in een plezierige omgeving.

Op De Greente is ruimte voor (kleine) evenementen en activiteiten in de buitenlucht. Voor grote evenementen is de evenementenlocatie in het Dorpsbos geschikt. Aan de Dronterringweg krijgt het centrum een uitnodigend gezicht naar buiten toe. Om dit te bereiken moet het huidige centrum een flinke kwaliteitsimpuls krijgen, door herontwikkeling van delen van het centrum en door herinrichting van de openbare ruimte.

Dit kernproject geeft een (deel)antwoord op de deelopgave(n):

- A:** Ruimtelijk beeld toekomstbestendig dorpscentrum Swifterbant met ruimtelijke kaders voor verschillende deelprojecten
- E:** Voorstel herontwikkeling locatie bibliotheek
- G:** Herontwikkeling 'De Hoeksteen'
- I:** Voorstel woningbouwprogrammering en -fasering Swifterbant

Hoofdropzet

De hoofdropzet is met een kop aan De Greente, een entree aan de Dronterringweg en De Poort daartussen. In de Poort bevinden zich de meeste winkels en maatschappelijke voorzieningen zoals de bibliotheek en het zorgcluster, gevestigd in De Kombuis. Aan de Zuidsingel ligt het accent meer op horeca en verblijven. De kop van De Greente wordt ingericht als 'brink' – een groene, open plek die ook ruimte biedt voor evenementen en andere activiteiten in de buitenlucht, zoals jeu de boules. Bij de entree van het dorp aan de Dronterringweg is het centrum met haar groene en dorpse uitstraling duidelijk zichtbaar.

Mogelijke uitwerking hoofdropzet van het vernieuwde centrum

Openbare ruimte

In de openbare ruimte ligt het accent op verblijven. Op de ‘brink’ in het park De Greente is ruimte voor evenementen en jeu de boules banen. Rond de ‘brink’ is ruimte voor terrassen. Op brede stoepen is ook ruimte voor extra groen om hittestress te voorkomen. Ook voor De Poort is vergroenen een belangrijke opgave, zodat ook hier de (verblijfs-)kwaliteit in de openbare ruimte toeneemt en er meer aanleiding is voor informele ontmoeting tijdens een bezoek aan het centrum.

Herontwikkeling centrum

Op verschillende plekken in het centrum is sloop-nieuwbouw mogelijk. De mogelijk te realiseren nieuwe gebouwen aan De Poort en aan De Greente kunnen een levendige en uitnodigende plint krijgen, met voorzieningen op de begane grond. Een mogelijke uitwerking is dat de twee supermarkten komen mogelijk naast of tegenover elkaar te zitten, met de kleinere winkels in de dagelijkse sfeer (bakker, drogist) daar strategisch tussenin of direct naast, zodat alle winkels optimaal van elkaar profiteren. De showroom van Weevers blijft behouden.

De maatschappelijke functies die nu in het Dorpshart gevestigd zijn blijven zoveel mogelijk behouden, zoals zorg en de kringloopwinkel. Naast MFC De Kombuis bieden andere voorzieningen zoals 'De Hoeksteen' ruimte voor verenigingen en activiteiten. Tijdens de herontwikkeling van 'De Hoeksteen' zal dit aspect meegenomen in het onderzoek. Alle opties liggen nog open in deze herontwikkeling; in samenspraak met het dorp wordt bijvoorbeeld onderzocht welke functionaliteiten van 'De Hoeksteen' behouden blijven. Daarnaast komt er in het Dorpshart (of bij het Kindcentrum) een plek voor jongeren, waar de timmerclub en het chillpoint gehuisvest kunnen worden.

Wonen

Het toevoegen van woningen in het centrum, voor verschillende doel-groepen, zorgt voor meer draagvlak voor de voorzieningen en voor meer levendigheid en ‘ogen op straat’, ook in de avonduren. De bouwhoogte is 3-4 lagen, aansluitend op de bestaande bebouwing van De Kombuis en woningen direct

grenzend aan het centrum. Een accent tot 5 lagen is mogelijk op markante plekken, zoals bij de entree van het dorp.

Referentie autovrij pleintje in winkelcentrum

Referentie brinkdorp Ruinen met ‘brinkfestival’

Verkeer

In het centrum staat de voetganger centraal en de auto blijft welkom. De Zuidsingel kan autoluw worden, zodat er meer ruimte is voor groen en terrassen en het centrum en De Greente goed verbonden worden. De evaluatie van de verkeersstromen in 2026 kan aanleiding zijn voor aanpassingen:

- Aan De Poort kunnen parkeren, ten minste voor mindervaliden
- Meer parkeerplaatsen bevinden zich aan de zijde van De Zoom en De Schutsluis.

Deze straten kunnen daarmee belangrijke ontsluitingswegen blijven voor het centrum, tussen De Zuidsingel, de Dronterringweg en vanuit Swifterbant Zuid. Verkeersonderzoek laat zien dat hiermee De Poort en een deel van De Zuidsingel ontlast worden zonder dat er problemen met de verkeersafwikkeling elders ontstaan. Parkeeronderzoek laat zien dat er nu voldoende parkeerplaatsen zijn in het centrum voor de huidige functies. Bij nieuwbouw of herontwikkeling moet rekening worden gehouden met de geldende parkeernormen. Een ‘auto te gast’-inrichting aan De Zuidsingel en De Poort is mogelijk.

Verkeerskundig is er veel mogelijk, alles met voor- en nadelen voor verschil-lende belanghebbenden. De komende evaluatie, de al beschikbare onder-zoeken en de herontwikkelingen zijn belangrijke aandachtspunten.

Samenvattend vormen de volgende
Samenvattend volgt het volgende de kaders
voor verdere uitwerking:

Bouwstenen:

- ‘Brink’ op De Greente: ruimte voor ontmoeten, evenementen en andere activiteiten
 - Verblijven en horeca aan De Greente, winkelen en maatschappelijke voorzieningen aan De Poort
 - Behoud kerktoren en showroom als karakteristieke aan De Greente, De Poort en de Dronterringweg
 - Winkeloppervlak blijft gelijk
 - Ruimte voor maatschappelijke voorzieningen (zorg, zalencentrum)
 - Voldoende parkeergelegenheid dicht bij de winkels (circa 50m loopafstand), voor mindervaliden voldoende parkeerplekken voor de deur
- Wensen:
- Plek voor jeu des boules op De Greente
 - Hoogwaardige openbare ruimte langs De Greente en De Poort: prettig ingericht met ruimte voor groen en ontmoeten
 - Verkennen ‘Auto te gast’ aan De Greente en De Poort
 - Supermarkten tegenover of naast elkaar
 - Wonen boven de voorzieningen voor verschillende doelgroepen
 - Bouwhoogte overwegend 3-4 bouwlagen. Accent tot 5 lagen mogelijk op markante plekken.

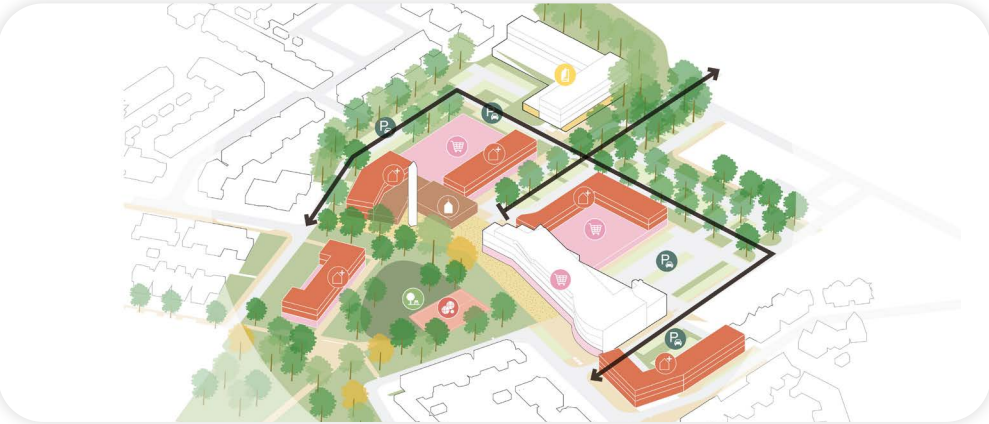
Hieronder volgen twee mogelijke ontwikkelrichtingen in het streven naar een compacter Dorpshart. Er zijn nog vele andere varianten mogelijk, deze worden in toekomstige uitwerkingen verder onderzocht.

Een mogelijke variant winkelplein

Belangrijk is het hier nog eens te herhalen dat de beelden die hier en in de toekomstatiërs zijn getoond alleen ter inspiratie dienen. Zo zijn ze ook gedeeld op de toekomstatiërs. De herontwikkeling van het Dorpshart gebeurt in goed overleg met alle rechtstreeks betrokkenen, waarna ook hier over de uiteindelijk voorliggende keuze participatie plaats vindt voorafgaand aan besluitvorming.

In deze variant zitten de supermarkten tegenover elkaar aan een parkeerpleintje op De Poort. Er is ruimte voor circa 80 woningen. De Zuidsingel kan autovrij zijn, zodat de ‘brink’ op De Greente maximaal met het centrum is verbonden. Weevers blijft in deze variant behouden, Pook verhuist naar de huidige Vomar-locatie, met woningen erboven.

Winstwaarschuwing: dergelijke verhuizingen kosten veel geld, zijn afhankelijk van zowel kosten als opbrengsten en zullen derhalve op hun haalbaarheid moeten worden onderzocht en getoetst. Voor de beeldvorming zijn ze eerder wel benoemd.

Een mogelijke variant winkelstraat

In deze variant zitten de supermarkten naast elkaar aan De Poort. De Hoeksteen is getransformeerd tot een gemengd blok met maatschappelijke functies en wonen. Er is ruimte voor circa 110 woningen. In De Poort en De Zuidsingel is de auto te gast, met (schuin)parkeren maar ook met ruimte voor groen en ontmoeten. Kringloopwinkel Pook zou moeten verhuizen naar de locatie Weevers, met de showroom als uitnodigende winkelruimte. Kosten hiervan zijn echter zo hoog dat deze variant waarschijnlijk niet haalbaar is.

Participatie

"Tijdens de brede bijeenkomsten en toekomstatiërs gaven bewoners aan dat zij het belangrijk vinden dat er genoeg ruimte in het Dorpshart is om elkaar te ontmoeten. Een deel van de bewoners gaf daarbij aan dat zij daarom de sociaal maatschappelijke functie van De Hoeksteen willen behouden."

"Bewoners gaven aan tijdens het participatieproces dat ze op de nieuwe evenementenlocatie graag dorpsfeesten, markten, optredens, workshops en andere evenementen zouden zien."

4.2 Groene Hart

Het Groene Hart van Swifterbant wordt grofweg begrensd door de Swiferringweg, De Lange Streek, de Bosweg en het Dorpsbos. In de toekomst is het Groene Hart een levendige plek voor jong en oud, maar ook een groene schakel tussen het dorp en het buitengebied.

Swifterbant kent hier een tweede belangrijke plek voor verblijven en ontmoeten, met het nieuwe Kindcentrum, bijpassende gymlokalen/sportvoorziening en met een cluster van meer recreatieve functies: de sportvelden, het zwembad, de camping, de Bambihof en de volkstuinten. Het Groene Hart groeit uit tot een plek om te sporten, te spelen en te leren. Goede en veilige routes maken het Groene Hart voor iedereen goed bereikbaar.

Dit kernproject geeft een (deel)antwoord op de deelopgave(n):

- B:** Locatiekeuze nieuw Kindcentrum en gymlokalen/sportvoorziening
- H:** Voorstel versterken toekomstig groen-blauw structuur
- J:** Voorstel versterking een toekomstbestendig Buitenbad (reeds in voorbereiding)

Landschap

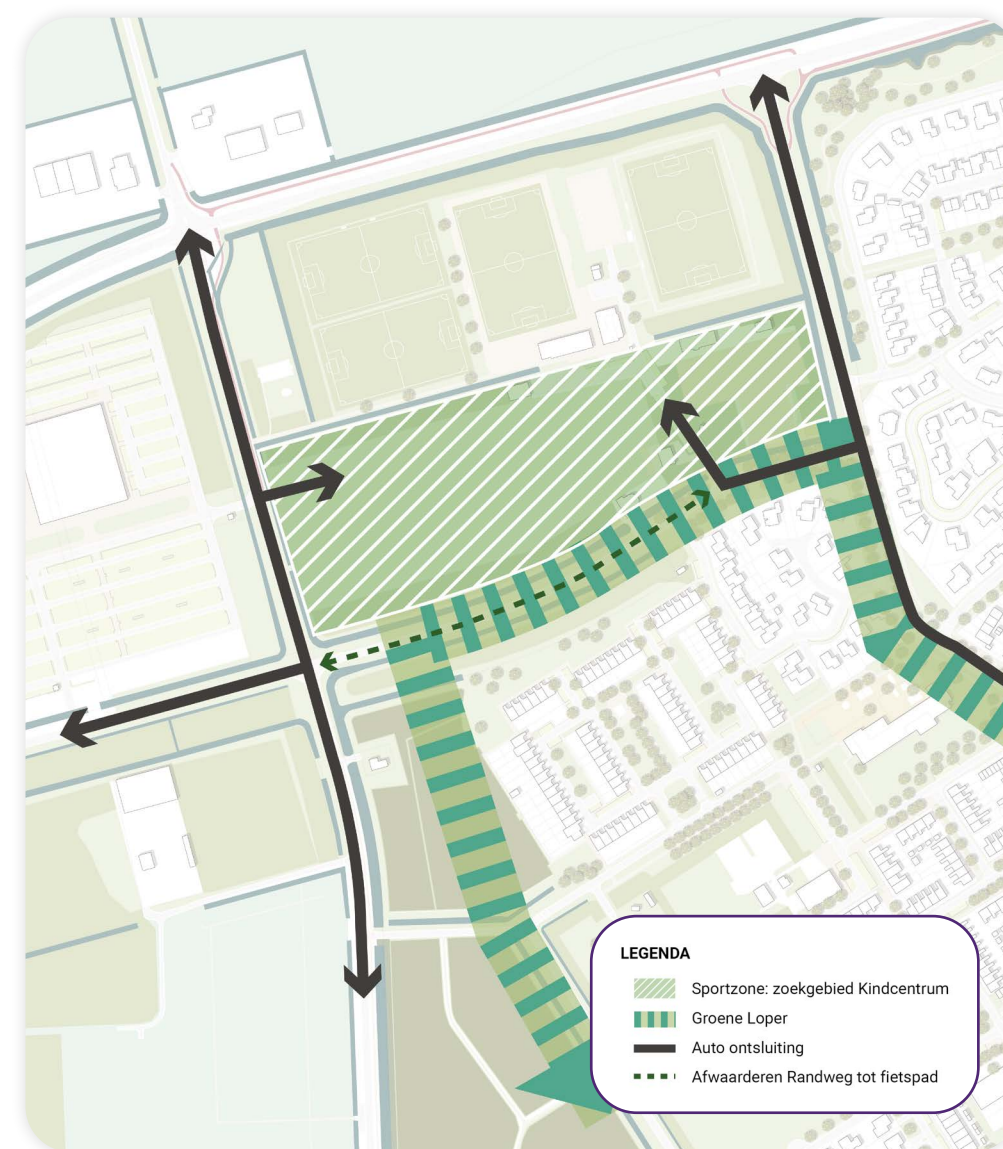
Het Groene Hart heeft een belangrijke landschappelijke functie als schakel tussen het agrarische polderlandschap met de oude rivierduinen aan de noordzijde van Swifterbant, de boszoom met onder andere het Dorpsbos aan de zuidwestzijde van Swifterbant en het agrarische polderlandschap aan de zuidoostzijde van Swifterbant. Het 'Swifterbantcultuurpad', een mogelijke toekomstige recreatieve fietsroute door het Groene Hart, verbindt deze gebieden met elkaar.

Kindcentrum

Het Groene Hart wordt versterkt met het nieuwe Kindcentrum en gymlokalen/sportvoorziening en andere bijpassende functies zoals bijvoorbeeld een pumtrack (een lokaal particulier initiatief). Het Kindcentrum komt in de zone met de ijsbaan en de tennisbanen. Bij het uitwerken van de scenario's zal duidelijk worden of en op welke manier een ijsbaan een plek in de zone kan krijgen. In of bij het Kindcentrum (en/of in het Dorpshart) komt een plek voor jongeren, waar de timmerclub en het chillpoint ook gehuisvest kunnen worden.

De komst van het Kindcentrum met bijbehorende gymlokalen/sportvoorziening is een kans om ook de aanwezige functies, zoals de sportverenigingen en het zwembad De Abelen, een impuls te geven.

Het Groene Hart kan uitgroeien tot een vitale en levendige plek om te sporten, te spelen en te leren. De uitwerking van het Kindcentrum en de overige voorzieningen op de gekozen locatie samen met de stakeholders, is de volgende stap.

Mogelijke uitwerking hoofddopzet van het Groene Hart

Verkeer

Goede en (sociaal) veilige routes van en naar het Groene Hart, voor alle soorten verkeer, is van groot belang. Een aantal verkeerskundige ingrepen en de aanleg van de Groene Loper zorgen ervoor dat de autobereikbaarheid goed blijft en er tegelijkertijd veilige fietsroutes naar het Groene Hart ontstaan. De uitwerkingen worden na de definitieve keuze voor de locatie nog gemaakt en dan voorgelegd aan de gemeenschap. Als randvoorwaarde voor de verkeersveiligheid moet nader onderzocht worden of de locatie van de brandweer een belemmering vormt of niet. Verplaatsing is, gezien de recente investeringen, geen realistische optie.

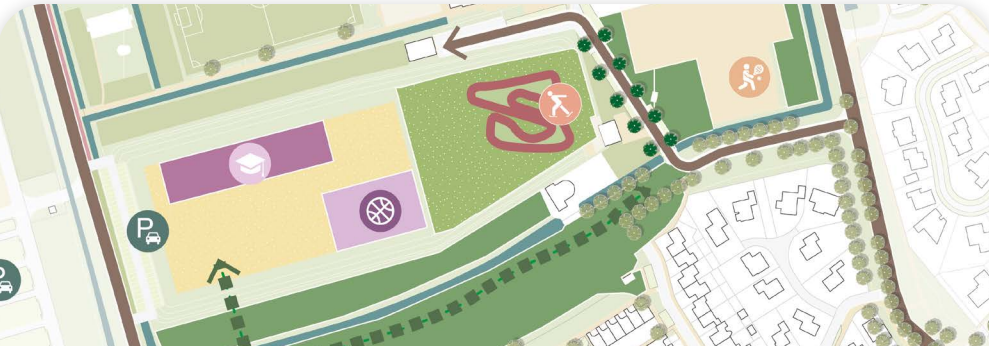
Samenvattend vormen de volgende bouwstenen het kader voor de verdere uitwerking:

- Kindcentrum en gymlokalen/sportvoorziening inpassen nabij sportvelden
- Zoeken naar koppelkansen (padel, gymlokalen, pumtrack, etc.)
- Aanpassen verkeersstructuur:
 - Bosweg doortrekken
 - Randweg wordt fietspad
 - Verkeersveiligheid De Lange Streek verbeteren, nader onderzoeken

Het is belangrijk om ook hier te benadrukken dat onderstaande slechts twee van de meerdere mogelijkheden voor het Groene Hart zijn. De locatiezone van het Kindcentrum staat vast, conform het besluit 'Locatiezone Kindcentrum + gymlokalen/sportvoorziening Swifterbant' (oktober 2025). In het vervolgtraject voor de uitwerking van het Kindcentrum zal nog gesproken worden met de diverse betrokkenen in de zone om zo tot een passende invulling te komen.

Mogelijke variant Kindcentrum op ijsbaan

Een mogelijk toekomstig idee voor uitwerking van het Kindcentrum en de gymlokalen/sportvoorziening is aan de zijde van de (verlengde) Bosweg komen, in een ideale situatie met een eigen parkeerterrein ontsloten via de Bosweg. Parkeren voor de voetbalvereniging is een aandachtspunt.

Legenda

Gebouwen

Water

Bos

Hoofdwegen

Groene Loper

Gymlokalen / sportvoorziening

Kindcentrum

Schoolplein

Wonen versterken

Tennis en padel

Ijsbaan

Kindcentrum

Gymlokalen/ sportvoorziening

Parkeren

Mogelijke variant Kindcentrum op tennisbanen

Een mogelijk toekomstige uitwerking van het Kindcentrum met gymlokalen/sportvoorziening is op de plek van de tennisbanen. De tennisbanen worden in deze variant verplaatst richting de Bosweg. Dit heeft als voordeel dat het Kindcentrum direct aan De Lange Streek ligt op een centralere plek in het dorp.

Participatie

“Bij de verschillende participatieactiviteiten werd het creëren van meer ontmoetingsplekken voor jongeren vaak genoemd.”

“Het behouden en toevoegen van sport en spel buiten, bijvoorbeeld in de vorm van een pumptrack wordt door veel bewoners als belangrijk gezien.”

4.3 Groene Loper

In de toekomst is de Groene Loper is een route voor langzaam verkeer die de belang-rijkste plekken van Swifterbant met elkaar verbindt: Swifterbant Zuid, het Dorpsbos, het Groene Hart, het zwembad, De Greente, het Dorpshart en de haven van Watersportvereniging Swifterbant aan de Beverweg aan de overkant van de Dronterringweg. Daar sluit ze aan op verschillende recreatieve routes, onder andere naar het Ketelmeer.

In de Groene Loper vind je ook allerlei kleinere (speel)plekken om ontmoeting te faciliteren. Uitgangspunt bij deze ontwikkeling is het speeltuinbeleidsplan en de hierin beschikbare financiële ruimte. Daarmee wordt de Groene Loper de verlenging van de bestaande groene ruggengraat van Swifterbant, in ruimtelijk én in sociaal opzicht.

Dit kernproject geeft een (deel)antwoord op de deelopgave(n):

F:

Voorstel verkeersstructuur (verbinding Swifterbant Zuid met Dorpscentrum)

H:

Voorstel versterken toekomstig groen-blauw structuur

Vormgeving

De Groene Loper bestaat uit een vrij liggend fietspad in twee richtingen en een voetpad. De Groene Loper is een herkenbaar ruimtelijk element met een eigen, herkenbaar materiaalgebruik, detaillering en inrichting met straatmeubilair. Groene beplanting zorgt niet alleen voor recreatie en ontspanning, maar draagt ook bij aan de versterkign van de groen structuur van het dorp.

De Groene Loper kent een duidelijk begin- en eindpunt, in Swifterbant Zuid en bij de haven van Watersportvereniging Swifterbant aan de Beverweg. In het centrum krijgt de Groene Loper een iets andere vormgeving. Ze valt hier samen met De Poort waar de auto te gast is. Hier hoort geen vrijliggend fietspad bij, maar wel de verdere kenmerkende vormgeving van de Groene Loper.

Wel dient de Groene Loper in de materialisatie en detaillering herkenbaar te blijven. De route van de Groene Loper zelf ligt nog niet vast en zal samen met het dorp bepaald worden. Dit betekent dat het kaartbeeld van de Groene Loper nu slechts een grove schets is. Het is bijvoorbeeld ook nog mogelijk om de opties te verkennen voor een extra aftakking richting het centrum vanuit Swifterbant Zuid.

29

30

Mogelijke plekken voor ontmoeting

De Groene Loper is méér dan een route: ze is ook een plek voor (informele) ontmoeting. Ze verbindt het Dorpshart en het Groene Hart met elkaar en met de rest van het dorp. Maar ze verbindt ook allerlei andere bestaande en nieuwe plekken voor ontmoeting met elkaar.

Fietsend of wandelend over de Groene Loper is kans daarmee groot dat je andere mensen tegenkomt, en is er meer dan voldoende ruimte om een praatje te maken.

Voorbeelden van kleine plekken:

Bankjes, picknicktafel, infoborden, waterkraan, kunst

Voorbeelden van middelgrote plekken:

(Natuur)speelplek, kruiden- of moestuin, kleine sportvoorziening

Voorbeelden van grote plekken:

Plein, hondenpark, jeu de boules-banen, pumptrack, skatebaan, (muziek)koepel met podiumpje/ kiosk/paviljoentje, sporttoestellen

Samenvattend vormen de volgende bouwstenen het kader voor de verdere uitwerking:

- Vrijliggend fietspad en voetpad (bij 30 km/u fiets op rijbaan)
- Herkenbare vormgeving qua materiaalgebruik, groene beplanting en inrichting met straatmeubilair, ook in het Dorpshart
- Plekken voor ontmoeting in verschillende omvang en functie
- Een duidelijk begin- of eindpunt bij Swifterbant Zuid en bij De Kolk

Mogelijke, indicatieve uitwerking van de Groene Loper met ruimte voor ontmoeting.

4.4 Vrijkomende locaties

Ook in de toekomst is wonen in Swifterbant wonen in een sterke **gemeenschap**. Een woonvorm die goed in Swifterbant past is een **hofje**: wonen met ruimte voor spelen en ontmoeten. Dit komt terug in een mix aan woningtypes voor verschillende doelgroepen: van wieg tot graf, zoals vastgesteld in het Woonperspectief (2023). Ook zijn aanvullende functies zoals bijvoorbeeld een buurtkamer, een moestuin of een kleinschalige maatschappelijke voorziening of deeleconomie-functies zoals een uitleenpunt voor gereedschap een mogelijke optie in de uitwerking.

Deze 'hofjes' kunnen verschillende vormen krijgen en kunnen op verschillende plekken in het dorp worden gerealiseerd, dicht bij de voorzieningen. De locaties van De Duykeldam, De Branding en De Golfslag komen vrij nadat het nieuwe Kindcentrum in gebruik is genomen. Deze locaties kunnen worden herontwikkeld als woonbuurtjes.

Ook kunnen andere opties nog verkend worden buiten woningbouw, zoals een pluktuin. De locatie van De Branding is in ruimtelijk opzicht zodanig verbonden met die van De Steiger dat beide locaties als één samenhangende ontwikkeling worden gezien.

In deze fase zijn dit alleen nog maar mogelijkheden. De ontwikkeling van de vrijkomende locaties volgt in een later stadium. Bij de uitwerking is de verdeling 30-40-30 het uitgangspunt. De verwachting is dat het Kindcentrum na de zomer van 2030 in gebruik wordt genomen. De start van de procedures met betrekking tot de ontwikkeling van de vrijgekomen locaties start naar verwachting medio 2028.

een (deel)antwoord op de deelopgave(n):

- C:** Voorstel herontwikkeling vrijkomende locaties
- D:** Voorstel kaders herontwikkeling locatie 'De Steiger' en voorstel vervangende locatie voor huidige gebruikers
- I:** Voorstel woningbouwprogrammering en -fasering Swifterbant

De drie vrijkomende locaties liggen op centrale plekken in het dorp, nabij voorzieningen

Centrale ligging

De vrijkomende locaties liggen allemaal op centrale plekken in het dorp, nabij voorzieningen en aan de hoofd(groen)structuur van De Lange Streek en de Bisontocht. Zo ligt de locatie De Branding/De Steiger dicht bij het Dorpshart, de locatie Golfslag naast het gezondheidscentrum en de locatie Duykeldam dicht bij het Groene Hart. Door de locaties in samenhang tot elkaar te bezien wordt bekeken voor welke doelgroep waar het beste gebouwd kan worden, en welke mix van doelgroepen per locatie passend is. Er moet veel aandacht uitgaan naar het groen. Bestaande bomen moeten zo mogelijk behouden blijven. De plekken moeten fysiek en visueel goed verbonden worden met de hoofdgroenstructuren en de biodiversiteit en klimaatadaptiviteit versterken.

De strategische ligging aan de hoofd(groen)structuren is aanleiding om de plekken te markeren door middel van een hoogteaccent, zodat de plekken ook oriëntatiepunten worden in het dorp. De bouwhoogte is overwegend 1-2 bouwlagen met kap, maar bij wijze van accent is een bouwhoogte tot en met 4 lagen mogelijk.

Sociale cohesie

De basisscholen en de bijbehorende schoolpleinen hebben momenteel een belangrijke sociale functie in de buurt, als plek voor ontmoeting en als speelplek voor de jeugd. In De Steiger zijn bovendien de timmerclub en het chillpoint gevestigd, en buiten zijn enkele jeu de boules-banen te vinden. Deze laatste verhuizen mogelijk naar De Greente, bij het Dorpshart. De timmerclub en het chillpoint verhuizen naar het Groene Hart, bij het nieuwe Kindcentrum of naar het Dorpshart.

Bij de herontwikkeling van de vrijkomende locaties blijft de betekenis van deze plekken voor de buurt groot. De locaties hebben ruimte voor ontmoeten en spelen. Eventuele kleinschalige initiatieven zoals een zorgpunt of een moestuin kunnen de betekenis voor de buurt versterken.

Samenvattend volgt het volgende de kaders voor verdere uitwerking:

Bouwstenen:

- Verkenning van de mogelijkheid van geclusterde woonbuurtjes (hofjes), (maatschappelijke) voorzieningen, dan wel gecombineerd
- De locaties zorgen voor sociale samenhang in de buurt door ruimte te bieden voor spelen en ontmoeten
- Zorgvuldige mix van doelgroepen en sterke verbinding met de omgeving in fysiek en functioneel opzicht
- Het woonprogramma van de verschillende locaties is op elkaar afgestemd
- De bouwhoogte is overwegend 1-2 bouwlagen met kap (grondgebonden woningen). Bij wijze van accent zijn appartementen tot en met 4 lagen mogelijk
- Er is aandacht voor klimaatadaptatie (waterberging, bomen) en biodiversiteit

Wensen:

- Bestaande bomen dienen zo mogelijk behouden te blijven

Groene Mient, Den Haag

Geworteld Wonen, Rijswijk

Mogelijke uitwerkingen

Voor de locaties is een bandbreedte van het aantal woningen gegeven, aangezien de doelgroepen en de woningtypes nog niet bepaald zijn. Deze beelden dienen enerzijds als inspiratie, om de kwaliteit van het concept 'hofje' te laten zien, en anderzijds omdat voor locatie Duykeldam twee denkrichtingen mogelijk zijn: verbouwing van het gemeentelijk monument locatie Duykeldam of sloop-nieuwbouw.

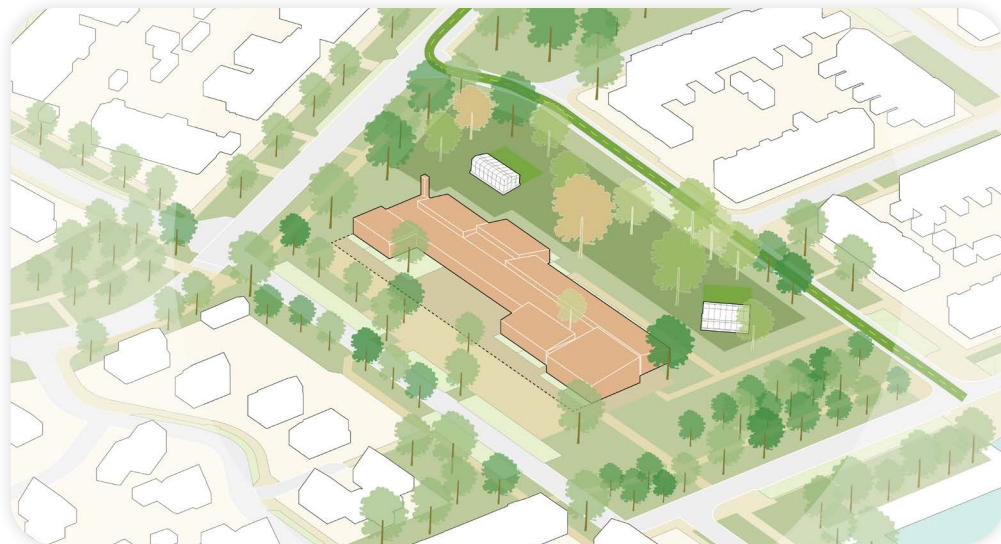
Herontwikkeling Duykeldam, variant verbouwing

Het bestaande pand is een gemeentelijk monument als eerste schoolgebouw van Swifterbant en vanwege zijn ruime groene setting. Het pand wordt daarom niet gesloopt, maar omgebouwd naar bijvoorbeeld (zorg)woningen voor ouderen, in verschillende types zoals rug-aan-rug of aan een interne corridor. Er is ruimte voor circa 10 tot 20 woningen. Het parkeren wordt aan de noordzijde opgelost, ontsloten via De Lange Streek of Het Hazepad.

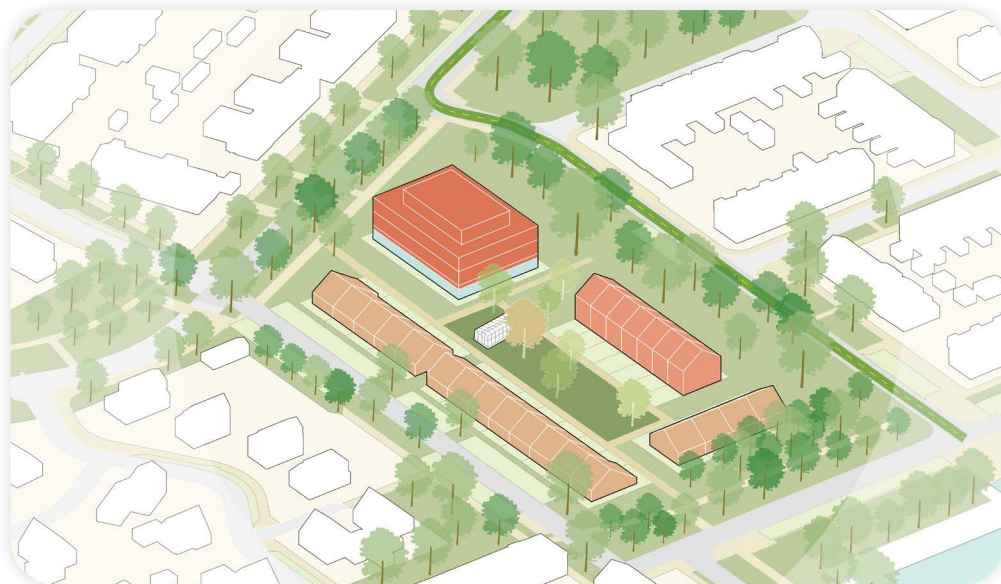
Herontwikkeling Duykeldam, variant sloop-nieuwbouw

De monumentale status wordt opgeheven, waardoor sloop-nieuwbouw mogelijk wordt. Het groene karakter van de plek blijft echter behouden, met de bestaande grote bomen aan de Noordhoren en ruimte voor de Groene Loper aan De Lange Streek.

Er is ruimte voor 40-50 woningen voor verschillende doelgroepen, in verschillende woningtypes, van grondgebonden seniorenwoningen in 1 laag met kap, eengezinswoningen in 2 lagen met kap en appartementen voor senioren en starters tot en met 4 lagen aan De Lange Streek. Het parkeren wordt aan de noordzijde opgelost, ontsloten via De Lange Streek of Het Hazepad.

Mogelijke opzet bij transformatie Duykeldam

Mogelijke opzet bij sloop-nieuwbouw Duykeldam

Mogelijke herontwikkeling De Steiger/De Branding

Dit is de grootste van de drie locaties. Hier is ruimte om een gemengd programma te maken met eengezinswoningen, appartementen en mogelijk een publieke functie.

Het hof sluit goed aan op de omgeving en heeft een duidelijke, rechte opzet. Het gebied is logisch ingedeeld: een lager deel met eengezinswoningen en een hoger appartementengebouw als accent. Het appartementengebouw ligt aan de hoofdgroenstructuur en heeft daar ook een relatie mee. Dat zie je bijvoorbeeld in de U-vormige opzet richting de Bisontocht.

Op de begane grond van het appartementengebouw (de plint) kan een publieke functie komen, zoals een kleine voorziening of ontmoetingsplek. Parkeren gebeurt deels in een parkeerkoffer (dus niet direct op straat) met een in- en uitrit via De Heraldiek. Daarnaast is er ook parkeerruimte aan de Gletsjerstraat, met haakse parkeerplekken of een tweede parkeerkoffer.

Mogelijke herontwikkeling De Golfslag

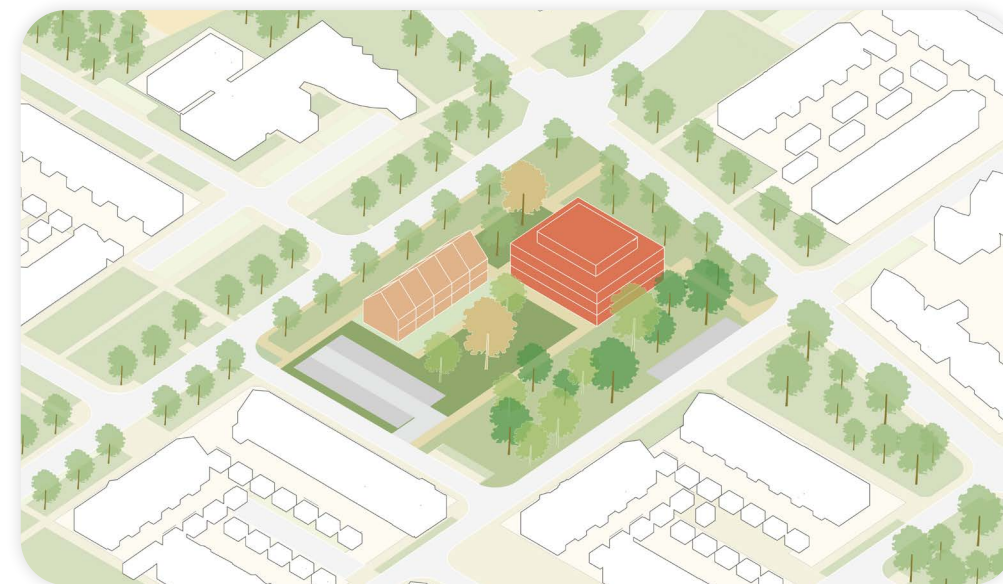
De Golfslag is de kleinste locatie, maar ligt op een markante kruising in De Lange Streek. Het hof bestaat hier uit een appartementengebouw als accent aan De Lange Streek, met daarachter enkele eengezinswoningen aan een collectieve tuin. De grote bomen langs de Anemoonstraat begrenzen het hof aan deze zijde. Het parkeren vindt plaats in een parkeerkoffer, ontsloten via de Narcisstraat. De zijde aan De Lange streek blijft zo groen mogelijk.

Participatie

"Bewoners geven aan dat zij behoefte hebben aan meer (betaalbare) huur en koopwoningen voor ouderen, jonge gezinnen en starters. Hierbij zeggen zij ook dat een mix van woonvormen gewenst is om het dorp levensloopbestendig te maken en dat zorgwoningen een belangrijk onderwerp zijn."

Mogelijke opzet bij herontwikkeling De Steiger/De Branding

Mogelijke opzet bij herontwikkeling De Golfslag

5. Toekomstperspectief Swifterbant 2050 - II

De vier locatiespecifieke kernprojecten zijn belangrijke ankerpunten bij het Toekomstperspectief Swifterbant 2050. Er zijn ook een aantal

invalshoeken die geheel Swifterbant betreffen. In het onderstaande lichten we deze invalshoeken nader toe.

5.1 Groen-blauw structuur: thuiskomen in het groen

Dit hoofdstuk geeft een (deel)antwoord op de deelopgave(n):

H: Voorstel versterken toekomstige groen-blauw structuur. De bodem, het water, het groen en de ecologische netwerken verbinden het dorp met het omliggende landschap en vormen de natuurlijke basis van Swifterbant. Het versterken van deze basis is van cruciaal belang voor een klimaatbestendige, gezonde en biodiverse leefomgeving — én voor de identiteit en woonkwaliteit van het dorp.

In de toekomst wordt het groene, bosachtige karakter van de randen van het dorp versterkt. Uitbreiding van het bosgebied aan de zuidzijde en laanbeplanting langs de Dronterringweg zorgen voor groene entrees tot het dorp. Thuiskomen in Swifterbant is waar je het groen in rijdt.

Bij het versterken van de groen-blauw structuur volgen we de Landelijke Handreiking Groen In en Om de Stad (GIOS). Dit is een integrale ruimtelijke benadering van groen, op basis van doelen en groen-blauw netwerken: Voor elke 100 m² extra verhard oppervlak (daken en bestrating) moet 11 m³ water worden gerealiseerd/gebufferd of opgevangen.

Dorpsniveau

Swifterbant versterkt de verbinding tussen het dorpsgroen en het omliggende landschap. Het Dorpsbos op zuidwesten en de brede boszones worden geleidelijk aan vergroot en versterkt. Het biedt zowel beschutting voor het dorp en de recreatieve routes, als ruimte voor diverse natuurlijke leefomgevingen. Binnen het dorp wordt ingezet op het aanleggen van soortenrijk groen: variatie in inheemse beplanting, bloemrijke bermen, verbindingen tussen de dorpskern en de dorpsranden en klimaatadaptieve beplanting die insecten, vogels en kleine zoogdieren aantrekt. Ook wordt ingezet op het vergroten van het inheems boombestand.

Wijkniveau

Groen wordt als infrastructuur beschouwd — essentieel voor zowel ecologie als gezondheid. Er wordt ingezet op vergroting van het boomkroonvolume met extra bomen voor schaduwbedekking op wandel en fietspaden. Het streven is minimaal 30% groenpercentage tot een 40% streefwaarde op wijkniveau. In het centrum en op de bedrijfsterreinen streven we naar een oppervlakte van minimaal 25% groen.

Buurniveau

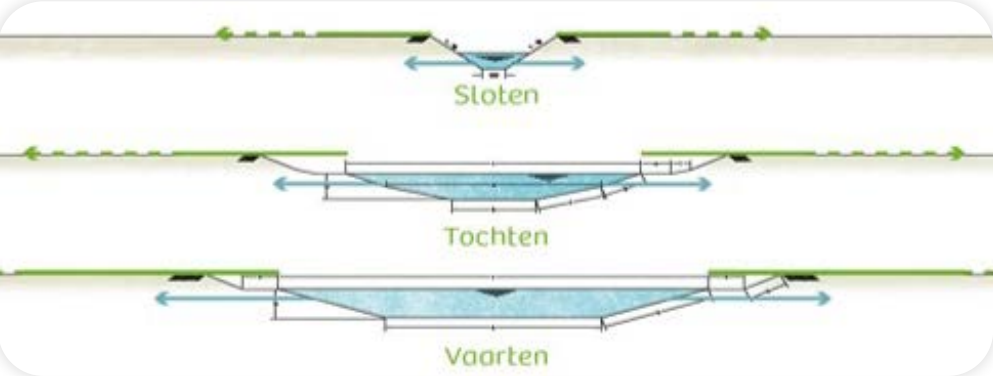
De buurten kennen veel groen waarbij de oppervlakte van ca. 30-40% procent groen wordt behouden. We verminderen de hoeveelheid verharding om regenwater op te vangen en hittestress te verminderen. De schaduwwerking van bomen en bosschages wordt naar 30% op de verharde oppervlakte gebracht en 40% schaduw op de belangrijke loop- en fietsroutes en verblijfsplekken. De afstand tot groene koele verblijfsplekken van mininmaal 200 m² is maximaal 300 m vanaf elke woning.

Straatniveau

Swifterbant zal met name in de woonstraten (groen voor grijs) een groene impuls krijgen. Vanuit iedere woning wordt het zicht op een continue groenvoorziening gerealiseerd. Werkzaamheden aan kabels en leidingen worden met inachtneming van de ondergrond zorgvuldig uitgevoerd. Tuinen vallen buiten de zeggenschap van de gemeente maar met een heldere campagne (Dronten doet momenteel bijvoorbeeld mee aan de landelijke actie 'NK tegelwippen') kan in het bestaande dorp klimaatadaptatie en bodemdiversiteit worden gestimuleerd. Nieuwbouw kan gepaard gaan met afspraken waarin ontwikkelaars verantwoordelijkheden invullen bij de kavelinrichting voor bodem, water en groen en fauna (natuur-adaptief). Hiermee wordt een omslag t.b.v. klimaatadaptatie en biodiversiteit gestimuleerd.

Waterstructuur

Swifterbant anticipeert op extremere weersomstandigheden. Wadi's, regentuinen, schaduwplekken, hittebestendig ontwerp en opvangcapaciteit voor piekbuien worden geïntegreerd in zowel nieuwe als bestaande wijken. Er wordt ingezet op een kwaliteitsimpuls van bestaande wateren in doorstroming, verbinding en oevervegetaties. De 'sponswerking' van de bodem (opnamecapaciteit van overvloedige regenval) wordt vergroot waarbij ook het voorkomen van verzilting, droogte en bodemverdichting uitgangspunt is in het ontwerp van de leefomgeving.

Participatie: opbrengsten groen-blauw structuur

“Bewoners geven aan dat zij graag meer groen in de openbare ruimte willen zien in de vorm van biodiverse planten, bomen en bloemen.”

“Bewoners willen graag dat er bankjes, picknick- en schaduwplekken worden toegevoegd om het groen beter te kunnen beleven.”

Hieronder ziet u een kaartbeeld van een mogelijk toekomstige groen-blauw structuur van Swifterbant. Met een herkenbare bosrand om het dorp en groene verbindingen. Dit is slechts een indicatieve aanduiding van de mogelijke begrenzing.

Indicatief kaartbeeld van toekomstige groen-blauw structuur

5.2 Mobiliteit

Dit hoofdstuk geeft een (deel)antwoord op de deelopgave(n):

F: Voorstel verkeersstructuur (verbinding Swifterbant Zuid met Dorpscentrum)

Swifterbant is een forensendorp en het openbaar vervoer is beperkt. Dat betekent dat de auto het primaire vervoermiddel is voor de langere afstanden. Op plekken van ontmoeting, zoals het Dorpshart, het Groene Hart en langs de Groene Loper is de auto te gast. Bereikbaarheid van het centrum met de auto blijft een zorg, afvloeiing bijvoorbeeld richting Dronten-Zuid/Suydersee is een risico en is een risico voor de toekomstbestendigheid van soortgelijke voorzieningen is het centrum van Swifterbant. Een mogelijkheid dat verder onderzocht gaat worden is een 'knip' in de Bisonweg de Randweg ter hoogte van het Groene Hart. Dit stuurt het autoverkeer langs de randen van het dorp. In het dorp ligt de focus op fietsen en wandelen, waarbij de auto te gast is. Recreatieve fietsroutes naar de omgeving, zoals naar Dronten, de Kamperhoek (Flevo-landschap) en langs het Ketelmeer, worden versterkt.

Tegelijkertijd is er behoefte aan groen, aan ruimte voor ontmoeting en aan goede en veilige routes voor fietsers, niet in de laatste plaats voor schoolgaande kinderen in het dorp zelf. We zetten in de bebouwde kom de mens centraal. Door dit principe toe te passen bij nieuwe ontwikkelingen in het dorp, geven we prioriteit aan meer duurzame vormen van mobiliteit (lopen, fietsen) en minder prioriteit aan minder duurzame mobiliteitsvormen

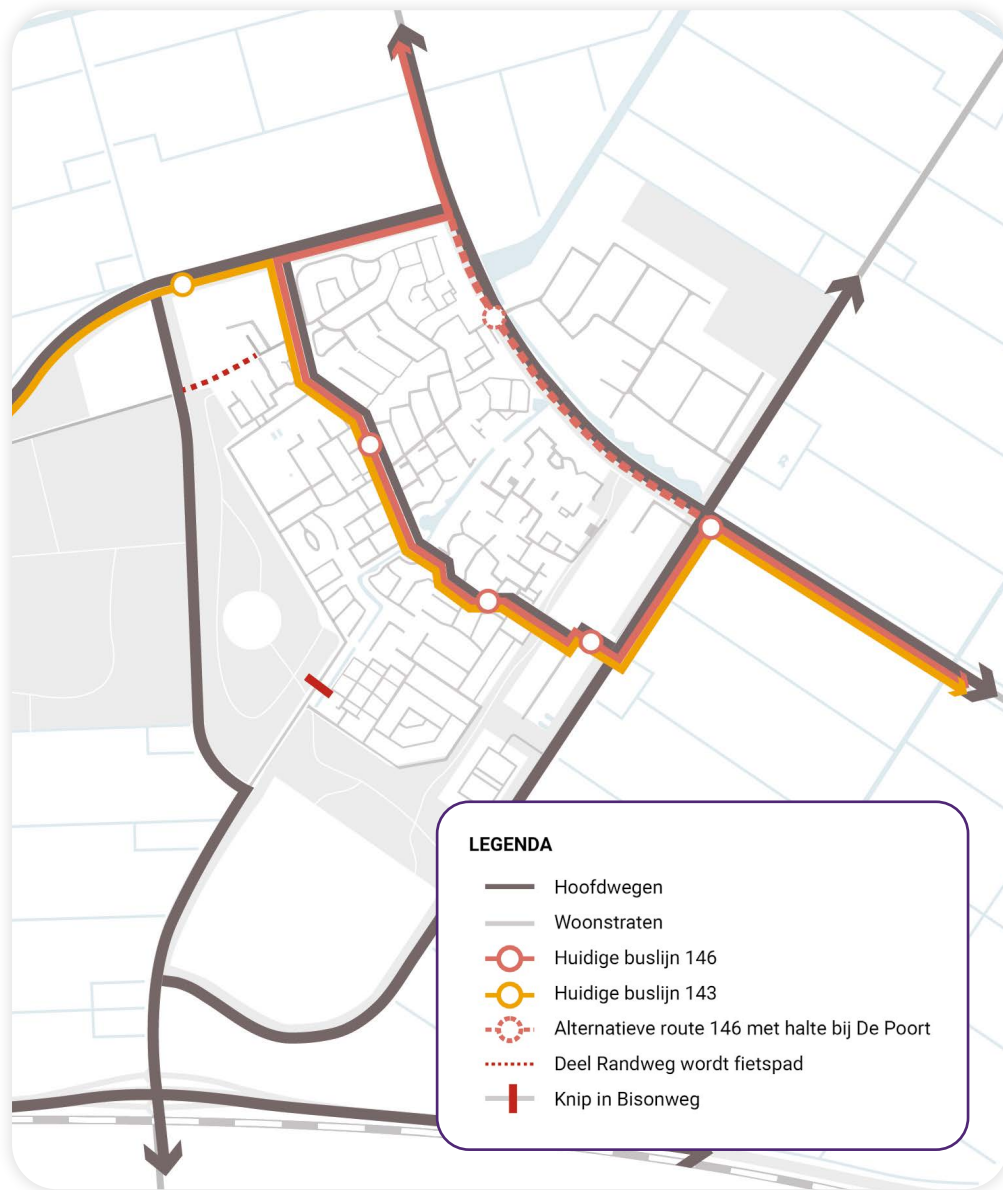
(zoals de auto) voor korte afstanden binnen het dorp. Dit is ook in lijn met het gemeentelijk verkeer- en vervoersbeleid/plan (GVVP 2017 – 2027) Hierin zijn twee speerpunten opgenomen namelijk het stimuleren van het fietsgebruik en inzetten op duurzame mobiliteit. In de toekomst hopen we de mobiliteit voor zowel voetganger, fietser, als gemotoriseerd verkeer te verbeteren.

Voetganger en fietser

- Aanleg van de Groene Loper. Een veilige en aantrekkelijke fiets- en wandelroute van het Dorpshart, via het Groene Hart (met het Kindcentrum) en het Dorpsbos tot in Swifterbant Zuid. Langs deze route zijn allerlei grote en kleinere plekken voor ontmoeting te vinden.
- Versterken recreatieve routes. De Groene Loper sluit aan op recreatieve routes door het buitengebied, bijvoorbeeld richting het Ketelmeer/ Noordoostpolder. De Beverweg staat voor groot onderhoud gepland in 2026. Dat is het moment om de verkeersmaatregelen te treffen en te combineren met fietsvoorzieningen op de rijbaan. In 2021 is onderzoek gedaan naar Fietsveiligheid Buitenwegen naar aanleiding van een motie. De Beverweg is één van de wegen waar veelvuldig (recreatief) fietsverkeer rijdt. In 2021 is het besluit genomen om op wegen met een recreatieve fietsfunctie de maximumsnelheid te verlagen van 80 km naar 60 km per uur. Daarom wordt de maximum snelheid op de Beverweg, na uitvoering van onderhoudswerkzaamheden en de benodigde maatregelen, verlaagd naar 60 km per uur.
- Aanleg Swifterbantcultuurpad. Deze recreatieve route verbindt het Rivierduinenlandschap in het buitengebied via het Groene Hart en het Dorpsbos met het buitengebied ten zuidoosten van het dorp.

Mogelijke uitwerking van toekomstige verkeersstructuur voor langzaam verkeer in Swifterbant.

Mogelijke uitwerking van toekomstige verkeersstructuur voor gemotoriseerd verkeer in Swifterbant.

Openbaar vervoer

Het openbaar vervoer in Swifterbant bestaat momenteel uit twee buslijnen, die beide via De Lange Streek rijden. Het verbeteren van het OV is een breed gekoesterde wens bij de bevolking en de gemeente, maar de realiteit is dat de gemeente hier slechts beperkt invloed op heeft want de provincie is hiervoor verantwoordelijk/ concessiehouder.

Wel wil de gemeente zich hard maken voor een halte bij het Dorpshart. Dat kan door één van beide buslijnen niet over De Lange Streek te laten rijden, maar over de Dronerringweg, met een halte bij De Poort. Of dit mogelijk en wenselijk is moet nader onderzocht worden, samen met de inwoners, de provincie en de busmaatschappijen. Als alternatief kan onderzocht worden of er alternatieven kunnen worden ingezet (regiotaxi, belbus, etc.).

Auto

De auto blijft welkom in het dorp, maar de snelheid wordt op bepaalde plekken teruggebracht en het doorgaande/ ontsluitende autoverkeer wordt meer naar de omliggende wegen van het dorp geleid, in plaats van dwars door het dorp heen. Dit komt de leefbaarheid in de woonbuurt ten goede, doordat er geen ongewenst verkeer door de straat rijdt. De aanrijtijd vanuit Swifterbant Zuid naar het Dorpshart over de omliggende wegen is gelijk aan de aanrijtijd door het dorp heen.

Concreet worden de volgende maatregelen voorgesteld om verder te onderzoeken:

- ‘Knip’ in de Bisonweg. Door een zogenaamde ‘knip’ voor autoverkeer te maken in de Bisonweg, wordt het autoverkeer vanaf de zuidzijde via de Bosweg en de Biddingweg gestuurd in plaats van dwars door het dorp. Het voet- en fietsverkeer heeft geen hinder van de knip.

- ‘Knip’ in de Randweg en doortrekken van de Bosweg. De Bosweg wordt doorgetrokken tot aan de Swiferringweg. Tegelijkertijd wordt de Randweg tussen de Bosweg en de Sportweg afgesloten voor autoverkeer en ingericht als fietspad, als onderdeel van de Groene Loper. Daarmee ontstaat een meer verkeersveilige situatie rond het Groene Hart met het Kindcentrum. Zie ook Groene Hart.

- De Lange Streek naar 30 km/uur. De Lange Streek is nu een 50 km/uur weg. Door deze af te waarderen naar een 30 km/uur weg wordt deze belangrijke ontsluitingsweg voor het dorp en het Kindcentrum veiliger voor fietsers. Nader onderzocht moet worden op welke manier de inrichting van de weg hierop aangepast moet worden.

- Plateau in De Lange Streek, ter hoogte van De Greente. De Groene Loper kruist De Lange Streek ter hoogte van de Greente. Deze kruising wordt ingericht als een verkeersplateau (een verkeersdrempel gecombineerd met een oversteek voor voetgangers en fietsers).

Bovenstaande verkeerskundige ingrepen zijn onderzocht in een oriënterend verkeerskundig onderzoek. Dat onderzoek laat zien dat deze ingrepen een mogelijk positief effect hebben op de verkeersveiligheid in het dorp, zonder dat er delen onbereikbaar worden of elders in het dorp de verkeersdrukke onevenredig toeneemt. Uitgebreider verkeerskundig onderzoek inclusief participatie zal later plaatsvinden.

Participatie: opbrengsten mobiliteit

“Het verbeteren van de veiligheid van fiets- en wandelpaden kwam vaak ter sprake tijdens de brede bijeenkomsten en toekomsteliers. Bewoners vinden dat er op belangrijke plekken fiets- en wandelpaden ontbreken en dat een deel van de paden te smal is.”

5.3 Wonen

Dit hoofdstuk geeft een (deel)antwoord op de deelopgave(n):

- I. Voorstel woningbouwprogrammering en –fasering Swifterbant

Er is beleidsmatig over wonen veel bestuurlijk vastgelegd in beleidsdocumenten zoals Richting aan Groei en de Uitvoerings-agenda wonen. Belangrijk uitgangspunt is het Woonperspectief Dronten 2050: in Swifterbant kun je wonen van de wieg tot aan het graf. Het dorp Swifterbant kan en moet groeien om voorzieningen in stand te houden, terwijl ze tegelijkertijd haar dorpse karakter wil behouden.

Doelgroepen

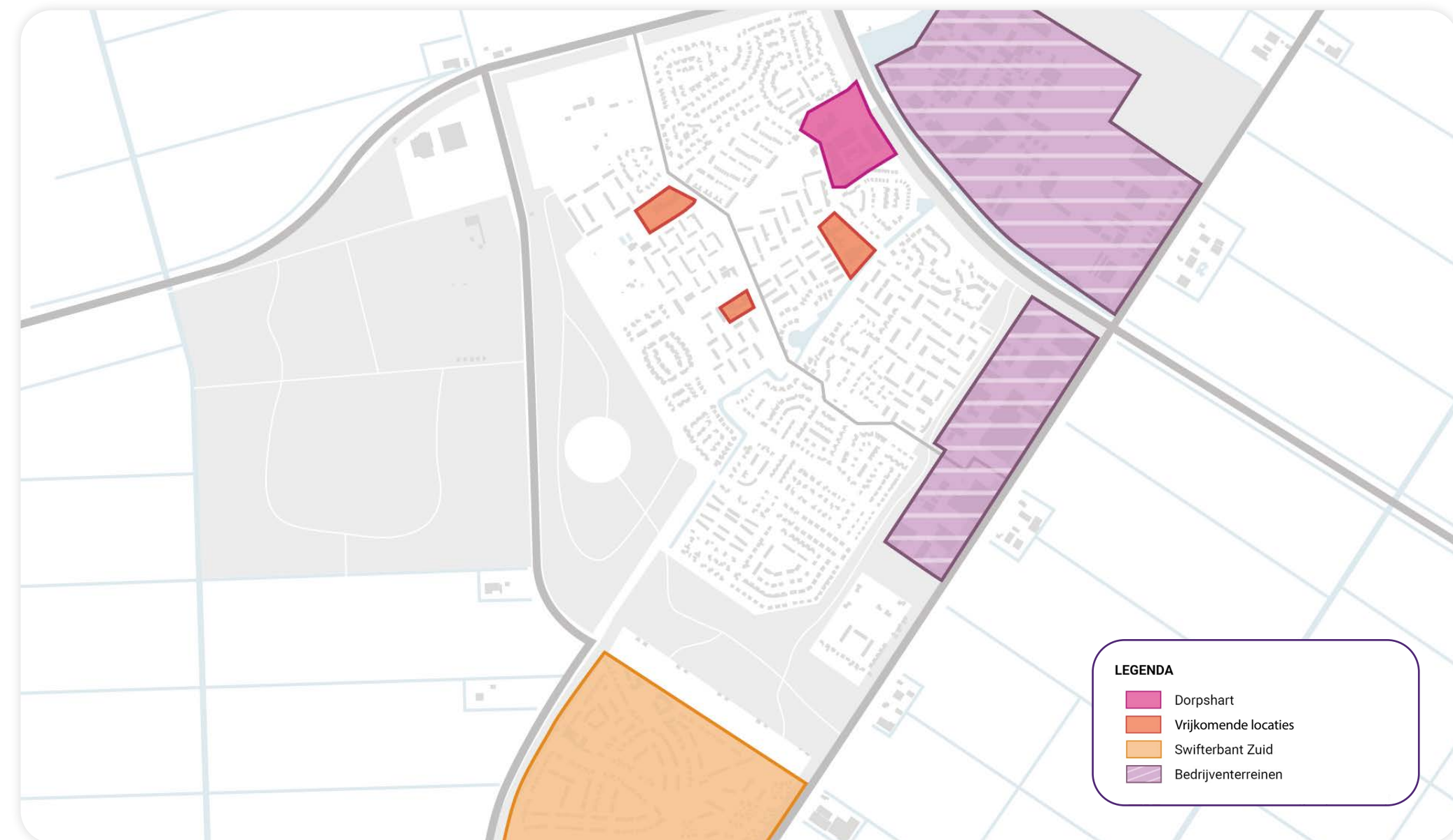
Woningbouw moet voldoen aan de behoefte van met name 3 doelgroepen:

- Jongeren willen in het dorp blijven wonen
- Jonge gezinnen moeten zich kunnen vestigen
- Ouderen willen kunnen doorstromen in het dorp

Randvoorwaarde voor nieuwbouw is de 30-40-30-regel: 30 sociale huur, 40 middeldure huur of koop, 30 duurdere huur of koop).

Kansen en uitdagingen

- De bouw van een Kindcentrum maakt dat locaties beschikbaar komen voor extra woningen.
- Nieuwe woningen worden aardgasvrij gebouwd, aandacht voor netcongestie is belangrijk.
- De aanleg van de nieuwe woonwijk 't Luweland in Swifterbant Zuid biedt ruimte aan circa 750 woningen, een ruime variatie van rijwoningen, twee-onder-een-kapwoningen, vrijstaande woningen, appartementen en levensloopbestendige woningen
- Mits betaalbaar voor de doelgroep, doorstroming vanuit bestaande wijken die daardoor kunnen verjongen.
- De herinrichting van het Dorpshart kan ook mogelijkheden bieden voor nieuwbouw.
- De woningmarkt staat onder druk: dit leidt tot belangstelling van buiten het dorp en Dronten. Dit biedt kansen voor nieuwe energie maar kan doorstroming van de huidige bewoners van Swifterbant belemmeren.
- Groei van het aantal inwoners kan het draagvlak voor voorzieningen positief beïnvloeden, maar dit is niet vanzelfsprekend.

5.4 Werken

Dit hoofdstuk geeft een (deel)antwoord op de deelopgave(n):

K. Toekomst bedrijventerrein Spelwijk

De werkgelegenheid in Swifterbant is divers en bestaat uit dienstverlening (winkels, horeca), onderwijs en zorg. In de ommelanden domineert de agrarische sector, die een sterke basis voor het dorp vormt. Hoewel veel inwoners buiten het dorp werken, is het van belang de lokale werkgelegenheid te stimuleren om de leefbaarheid en sociale cohesie te versterken. Dit betreft niet alleen de bedrijventerreinen en de wijken, maar ook het dorpscentrum, waar maatschappelijke functies, detailhandel en horeca een belangrijke rol spelen.

De twee bedrijventerreinen, Spelwijk en De Kolk/Tarpan, zijn momenteel vol, wat de economische vitaliteit van het dorp laat zien maar ook een directe uitdaging vormt. Spelwijk blijft voor nu een gebied voor bedrijvigheid; transformatie naar wonen ligt niet voor de hand vanwege de beperkte woningbehoefte tot 2050, de afstand tot voorzieningen en de te verwachten hoge saneringskosten. Ook bevindt zich er relatief veel water in de grond wat bouwen lastig maakt.

Om de bedrijventerreinen toekomstbestendig te houden, is de gemeente in het najaar van 2025 gestart met de 'Strategie Werklocaties'. Dit project

brengt de toekomstige behoefte aan bedrijfsruimte in kaart, onderzoekt mogelijkheden voor uitbreiding en definieert het gewenste profiel van Spelwijk en Tarpan. Ook wordt gekeken naar kleinschalige werkplekken in (nieuwe) wijken, wat bijdraagt aan een betere balans tussen wonen en werken.

Het college heeft een besluit genomen over de herinrichting van Spelwijk, Biddingweg en Bisonweg. In drie goed bezochte participatiebijeenkomsten in 2022 is samen met inwoners en ondernemers gezocht naar een toekomstbestendige inrichting met zo veel mogelijk draagvlak. Het plan wordt momenteel uitgevoerd en sluit aan bij de bredere strategie voor werklocaties. Dit project zal de mogelijkheden voor uitbreiding van bedrijventerreinen en de revitalisatie van bestaande, verouderde bedrijventerreinen verder in kaart brengen. Ook hierin worden de kansen benoemd voor het creëren van kleinschalige werkplekken in de (nieuwe) wijken, wat bijdraagt aan een betere balans tussen wonen en werken. In dit traject wordt ook de inbreng uit de participatie (Spelwijk als woningbouwlocatie) zorgvuldig meegewogen. Door deze gecombineerde aanpak zorgt Swifterbant ervoor dat er voor bedrijvensvoldoende ruimte blijft en een gezond vestigingsklimaat, terwijl ook de wensen van inwoners en ondernemers zorgvuldig worden meegewogen.

Participatie: opbrengsten wonen en werken

"Bij de participatie gaven sommige bewoners aan dat Spelwijk anders ingericht zou kunnen worden, bijvoorbeeld als woningbouwlocatie."

5.5 Duurzaamheid

Swifterbant 2050 – duurzaam, natuur-positief en waterrobuust

In 2050 is Swifterbant een dorp dat klimaatneutraal, circulair en veerkrachtig is. We bouwen verder op de sterke positie van Swifterbant, dat al energieneutraal is door wind en zon. Het doel is een dorp dat geen CO₂ meer uitstoot en waar energie, water, natuur, mobiliteit en wonen elkaar versterken. Veel van de onderstaande initiatieven zijn op veel plaatsen, in de uitvoering, beleidsvorming, projecten én financiering belegd. Het biedt een mooie staalkaart om als Swifterbant bij te dragen aan een wereld die we goed kunnen doorgeven aan de kinderen die na ons komen.

Leidende principes

In 2050 moet Nederland klimaatneutraal zijn, dat geldt dus ook voor Swifterbant. Dit betekent minder uitstoot, meer innovatie en zo min mogelijk overlast. Water en bodem zijn leidend bij nieuwe plannen. We zorgen dat regenwater kan worden vastgehouden, opgeslagen en hergebruikt. Ook wordt voldoende ruimte voor biodiversiteit de norm: meer groen, gezonde natuur en verbindingen tussen water en groen.

Energie en warmte

Nederland heeft in 2015 het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend en daarin is het doel dat we in 2050 helemaal aardgasvrij is. Dit geldt ook voor Swifterbant. Voor bestaande woningen betekent dit een overstap naar all-electric warmteoplossingen. Omdat all-electric veel vraagt van het elektriciteitsnet, is het nodig dat dit robuust en betaalbaar wordt ingericht. Dit vraagt extra ruimte voor kabels, middenspanningsnet en trafohuisjes. Voor nieuwbouw geldt al dat deze volledig gasloos wordt gebouwd, met duurzame warmteoplossingen.

Swifterbant is een zelfstandig dorp en kan dit ook op energiegebied zijn. Door grootschalig gebruik te maken van duurzame energie en andere duurzame bronnen wordt de woonkern steeds meer zelfvoorzienend. Gezamenlijke opslag, bijvoorbeeld met batterijen, maakt het mogelijk om de energie op te slaan voor later gebruik.

Bij grotere initiatieven geldt het uitgangspunt dat minimaal 50% lokaal eigendom is, zodat inwoners mede-eigenaar zijn en zich verbonden voelen met de transitie. Ook ondernemers spelen een belangrijke rol. Zij kunnen samen een lokaal energiesysteem of energiehub realiseren. Bedrijven kunnen daarin duurzaam opgewekte stroom uitwisselen en maken gebruik van opslag, zodat energie beschikbaar is op het juiste moment.

Water, natuur en landschap

De Greente en de Bisontocht zijn de ruggengraat van de natuurlijke structuur. Nieuw open water komt er alleen waar dit past bij de bodem en het grondwater.

Circulair en gezond bouwen

Naast aardgasvrij zijn we ook in 2050 volledig circulair. Dit betekent dat er geen nieuwe grondstoffen meer worden gebruikt, maar alleen nog herbruikbare materialen. Goederen, diensten en grondstoffen krijgen een langere levensduur. Swifterbant bouwt daarom steeds meer met herbruikbare, natuurlijke en biobased materialen.

Duurzame mobiliteit

Fietsen en openbaar vervoer krijgen voorrang. Er komen brede, veilige fietspaden en verbindingen met andere kernen. Een groot deel van het dorp kan ingericht worden als 30-kilometergebied. Elektrisch vervoer wordt ondersteund met laadpunten die gekoppeld zijn aan lokale energieopwekking.

Landbouw, voedsel en economie

Landbouw wordt meer natuurinclusief, met ruimte voor kennisdeling en experimenten. In de economie wordt hergebruik de norm: repareren, hergebruiken en recyclen.

Sociale duurzaamheid

Groen in en om het dorp is belangrijk als plek om elkaar te ontmoeten. Dit versterkt de gezondheid en de sociale samenhang. Er komen toegankelijke en groene verblijfsplekken en wandelroutes, zodat iedereen kan meedoen.

Kernkeuzes 2025–2035

In de periode tot 2035 zetten we stappen die richting geven aan dit toekomstbeeld. We zetten in op zonnepanelen op daken, laadpunten en indien nodig op opslag. Nieuwe woonprojecten voldoen minimaal aan de landelijke duurzaamheidsmaatlat. De Greente en de Bisontocht worden belangrijke onderdelen van een groen-blauw netwerk. Fietspaden worden verbreed en waar nodig verbeterd. Circulair bouwen wordt de standaard. Voor elke 100 m² extra verhard oppervlak (daken en bestrating) moet 11 m³ water worden gerealiseerd/gebufferd of opgevangen.

Toekomstbeeld in 2050

Het toekomstbeeld voor Swifterbant in 2050 is duidelijk: een klimaatneutraal en circulair dorp dat positief bijdraagt aan natuur en landschap. Het dorp is zelfvoorzienend in energie, heeft schone en stille mobiliteit, een sterk groen-blauw netwerk tegen hitte en wateroverlast, gezonde en betaalbare woningen, en een economie zonder verspilling

6. Routekaart en handelingsperspectief

In het participatieproces is naar voren gekomen dat er door veel inwoners van Swifterbant uitgekeken wordt naar zichtbare activiteiten. Er is een groot aantal suggesties gedaan voor kleinere initiatieven die snel zouden kunnen worden opgepakt.

Dit zijn de mogelijke 'snelle winsten', waarvan sommigen al zijn gestart:

- Jeu de boules-banen op De Greente
- Bloembollen op De Greente
- Picknickbank op De Greente
- Aanleg waterbuffer
- Versterken ontmoetingsfunctie Dorpshart
- Evaluatie verkeer centrum
- Bloembakken centrum
- Infopanelen
- Versterken wandelrondje met bankjes

Hoe gaan we verder?

De volgende voorlopige planning is indicatief voor de korte termijn en de middellange termijn. Door onverwachtse situaties kan daar altijd een verandering in komen.

6.1 Herinrichting Dorpshart

2026 - 2030

- **2026**
Gesprekken met ondernemers en grond- en pandeigenaren
- **2027–2028**
ontwerptraject (SO, VO, DO) en participatie Dorpshart
- **2028**
Onderzoek naar verkeersmaatregelen parkeerbehoefte n.a.v. herinrichting
- **2028**
Raadsbesluit
- **2029 en verder**
Uitvoering en oplevering in fases

6.2 Groene Loper

2026 - 2028

- **2026–2028**
Uitwerken plannen verkeersmaatregelen (incl. participatie)
- **2026–2028**
Uitwerken voorlopig ontwerp Groene Loper (participatie)
- **2026–2028**
Uitwerken verkeersstromen Dorpshart, Groene Hart (incl. brandweer)
- **2028**
Raadsbesluit
- **2026–2030**
Uitwerken verkeersstromen inbreidingslocaties

Belangrijk om te benadrukken is dat het uitwerken van de verkeerstromen in het Dorpshart afhankelijk is van economische factoren en herinrichting van het Dorpshart.

6.3 Kindcentrum

2025 - 2030

- **Q4 - 2025**
Besluit locatie zone
- **Q1-2026**
Vorbereidingskrediet realisatie Kindcentrum Swifterbant
- **Q4-2025 / Q4-2026**
Uitwerken scenario's met stakeholders + besluitvorming definitieve inpassing in de sportzone
- **Q4-2026 / Q1-2028**
Omgevingsplan wijzigen
- **Q4-2026 / Q1-2028**
Ontwerp en kostenraming t.b.v. besluitvorming uitvoeringskrediet
- **2030**
Realisatie

6.4 Vrijkomende locaties

2028 - 2035

- **2028**
Plannen maken over toekomstig gebruik school (incl. participatie)
- **2028**
Raadsbesluit over toekomstig gebruik
- **2029-2031**
Uitwerken plannen (participatie), programma van eisen en vergunningen
- **Vanaf 2030**
Na oplevering Kindcentrum - sloop oude gebouwen
- **2031**
Selectie aannemer/bouwer
- **2032**
Start uitvoering
- **2033-2035**
Oplevering

6.5 Handelingsperspectief

De routekaart schetst de stappen en projecten die de komende jaren centraal staan. Om deze routekaart succesvol uit te voeren, is het belangrijk dat we helder hebben hoe we met elkaar aan de slag gaan. Het handelingsperspectief beschrijft de uitgangspunten die richting geven aan ons dagelijks handelen en de manier waarop we koers en uitvoering verbinden.

Met de vaststelling van het Koersdocument, het beschikbaar stellen van de benodigde middelen en voldoende gekwalificeerde personele capaciteit, kunnen we de eerste stappen richting uitvoering zetten. Concreet betekent dit dat het college een besluit heeft genomen over de locatie voor het Kindcentrum, de gesprekken over de herontwikkeling van de Hoeksteen zijn gestart en de evaluatie van de verkeersaandachtspunten wordt voorbereid. Ook wordt gewerkt aan het verder inrichten van de programmaorganisatie, zodat de integraliteit van de ambities uit het Koersdocument geborgd blijft. Daarnaast is hierboven een eerste routekaart opgesteld voor de inzet in de komende jaren.

Het handelingsperspectief helpt om koers en uitvoering met elkaar te verbinden. Daarbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

- Integraal en samen: we werken vanuit een brede blik en betrekken partners, inwoners en organisaties actief bij de uitwerking.
- Stapsgewijs en lerend: we zien de routekaart als richtinggevend en passen onze aanpak aan op basis van nieuwe inzichten en ervaringen.

- Ruimte voor initiatieven: we laten ruimte voor ideeën uit de samenleving en benutten kansen die zich gaandeweg aandienen.
- Werken vanuit de Drontense principes: ons handelen sluit aan bij de vijf leidende principes die richting geven aan de toekomst van Dronten – mensen maken de samenleving, onze basis is groen, we koesteren het dorpse karakter, we tonen lef en we geven ruimte.

Zo vertalen we de ambities uit het Koersdocument naar concreet handelen, met oog voor zowel de lange termijn als de stappen die we nu al kunnen zetten.

6.6 Lange termijn en monitoring

De routekaart voor de lange termijn is niet beschreven in dit Koersdocument, omdat dit onderwerp van gesprek is voor Dronten 2050 strategie.

Het Sleutelproject is onderdeel van het grotere programma 'Dronten 2050'. Van belang is dat bewoners, de raad en het bestuur goed op de hoogte gehouden worden van de voortgang en waar nodig kunnen bijsturen.

Het is dan ook noodzakelijk om na bestuurlijke vaststelling van de inhoudelijke voorstellen en het meerjarige financiële kader de voortgang goed te kunnen volgen. Na besluitvorming zal dan een meer gedetailleerde monitor worden opgebouwd. Deze kan, bijvoorbeeld bij de onderhandelingen voor een nieuw college, ook aangevuld worden met concrete meetbare doelstellingen.

7. Financieel kader

Om de eerste stappen te zetten, zijn voorbereidingskredieten nodig.

Deze maken de start van verschillende onderdelen mogelijk, zoals:

- verkeersonderzoek naar de gevolgen van de nieuwbouw in Swifterbant-Zuid en de wens van bewoners om verkeersveiligheid te verbeteren;
- de verkenning van de herontwikkeling van de Hoeksteen.

Het voorbereidingskrediet voor de de voorbereiding en uitvoering van het Kindcentrum wordt in Q1 2026 bepaald.

Dronten gaat aan de slag met anderen, marktpartijen, stichtingen en overheden om een investeringskader te bouwen om dit alles mogelijk te maken.

Totaal ter beschikking te stellen voorbereidingskredieten

- I. Aanvullend verkeersonderzoek - 150.000 euro
- II. Herontwikkeling de Hoeksteen / Dorpshart - 200.000 euro

Per project zullen we met afzonderlijke voorstellen bij de gemeenteraad terugkomen.

A. Locatiekeuze nieuw Kindcentrum

De sportzone met de ijsbaan en de tennisbanen is gekozen als locatie voor het Kindcentrum en gymlokalen/sportvoorziening. Uit een 'longlist' van 8 potentiële locaties is, in overleg met de schoolbesturen, een shortlist van 4 locaties gemaakt. Na participatie bleek een overgrote meerderheid voor de locatie van de sportzone te kiezen. Deze locatie is ook verkeerskundig onderzocht en geschikt bevonden. Met enkele verkeerskundige ingrepen en de toevoeging van de Groene Loper in het dorp, is het Kindcentrum voor de auto, de fiets en de voetganger goed en veilig bereikbaar.

B. Voorstel versterking een toekomstbestendig Buitenbad

Met de komst van het Kindcentrum op circa 250 meter afstand, wordt het zwembad onderdeel van het Groene Hart, met daarbij het Kindcentrum in de directe nabijheid van het zwembad. Dit wordt nog verder aangevuld met gymlokalen/sportvoorziening en mogelijk met andere aanvullende (sport) functies zoals het particuliere initiatief van een pumptrack. Momenteel wordt het zwembad gerenoveerd. De installaties in de de technische ruimte van het zwembad zijn gerenoveerd. Er wordt gewerkt aan het vervangen van opstallen, het vervangen van leidingwerk op het terrein en herstel/aanpassen van terrein.

C. Voorstel verkeersstructuur (verbinding Swifterbant Zuid met Dorpscentrum)

De auto blijft welkom en is noodzakelijk voor de meeste inwoners van Swifterbant, maar in het dorp staan de voetganger en de fietser centraal. De Groene Loper speelt daarin een belangrijke rol. Dit is een langzaamverkeersroute van Swifterbant Zuid tot aan De Kolk. De route

voert langs allerlei grote en kleinere ontmoetingsplekken, waaronder het Groene Hart met het Kindcentrum en het Dorpshart. Zo wordt de Groene Loper als het ware de nieuwe ruggengraat van Swifterbant, in ruimtelijk en in sociaal opzicht.

De mogelijkheden worden verkend om het openbaar vervoer te versterken door de komst van een extra halte bij het centrum. Dit is iets wat de gemeente zelf niet kan bepalen, maar wat in samenwerking met de Provincie en de vervoerder uitgezocht kan worden. De auto wordt wat meer naar de omliggende wegen rond het dorp gestuurd. Dit wordt mogelijk bereikt door een 'knip' in de Bisonweg en de Randweg en het doortrekken van de Bosweg tot aan de Swiferringweg. Door De Lange Streek af te waarderen van 50 naar 30 km/u, met een royaal plateau ter hoogte van de Greente, wordt De Lange Streek veiliger en groener als belangrijke fiets- en wandelroute richting onder andere het Kindcentrum. Nader onderzoek hierover zal plaatsvinden.

D. Ruimtelijk beeld toekomstbestendig dorpscentrum Swifterbant met ruimtelijke kaders voor verschillende deelprojecten

Het centrum wordt herontwikkeld tot een compact en aantrekkelijk centrum met winkels en andere (maatschappelijke) voorzieningen. Hiervoor zijn duidelijke bouwstenen benoemd, welke als kader fungeren voor de verdere uitwerking. Samenvattend wordt een deel van de bestaande bebouwing vernieuwd, met voorzieningen op de begane grond en woningen daar-boven. De bouwhoogte is 3-4 lagen, met een accent tot 5 lagen om deze belangrijke plek in het dorp te markeren.

Een brinkachtige ruimte op De Greente is gericht op horeca en verblijven. Hier is ook ruimte voor evenementen. De Zuidsingel wordt autovrij of autoluw, zodat er meer ruimte is voor groen en terrassen en het centrum en De Greente goed verbonden worden. Aan De Poort bevinden zich alle winkels en andere voorzieningen, waaronder De Kombuis. Dit is de ruggengraat van het centrum. De straat wordt heringericht met meer ruimte voor groen en ontmoeten. Aan De Poort kan geparkeerd worden, ten minste voor mindervaliden, maar de meeste parkeerplaatsen bevinden zich aan de zijde van De Zoom en De Schutsluis, op zeer korte afstand van de voorzieningen. Bij de entree van het dorp aan de Dronerringweg is het centrum met haar groene en dorpse uitstraling en gezelligheid duidelijk zichtbaar. Dit zijn allemaal mogelijke toekomstige uitwerkingen waarover nader onderzoek plaats zal vinden.

E. Voorstel herontwikkeling vrijkomende schoollocaties

De locaties die vrijkomen nadat het Kindcentrum is gebouwd bij de sportvelden, worden mogelijk herontwikkeld tot een woonbestemming. Naast het wonen zijn ook andere (kleinschalige) voorzieningen mogelijk, zoals zorg- of andere (maatschappelijke) functies. Alhoewel er nog geen specifiek programma is opgesteld per locatie, wordt wel gedacht aan geclusterde woonvormen zoals een hofje, maar dit hoeft niet voor iedere vrijkomende locatie zo te zijn. Dit is dan niet uitsluitend voor één doelgroep zoals senioren, maar juist met een mix aan woningtypes voor verschillende, elkaar versterkende doelgroepen. Zo wordt de dorpse identiteit en de diversiteit van de bevolking van Swifterbant weerspiegeld in het hofje. De buurtfunctie kan versterkt worden met bijvoorbeeld een zorgpunt of een andere kleinschalige voorziening.

F. Voorstel herontwikkeling locatie bibliotheek

Deze plek wordt ingericht als een groene ‘brink’ voor verblijven en ontmoeting, direct grenzend aan het centrum, en speelt daar een belangrijke rol in de revitalisering van het centrum (deelopgave 4). Hier kunnen mogelijk ook evenementen plaatsvinden, afhankelijk van de jeu de boules-banen.

G. Voorstel kaders herontwikkeling locatie ‘De Hoeksteen’

De Hoeksteen speelt een sleutelrol in de revitalisering van het centrum (deelopgave 4). Gelegen aan De Poort heeft dit bijzondere gebouw met een belangrijke maatschappelijke functie en is een grote toegevoegde waarde voor het centrum. Dit kan nog versterkt worden wanneer De Hoeksteen deels wordt herontwikkeld als onderdeel van het centrum, met een commerciële of maatschappelijke voorziening op de begane grond en wonen erboven. De bouwhoogte is dan maximaal 3-4 bouwlagen met een eventuele 5e bouwlaag als accent. De kerktoeren aan de Poort dient behouden te blijven. Ook werd in de participatie de zalenfunctie van de Hoeksteen benadrukt. De verkenning van een herontwikkeling vindt plaats in samenwerking met de Hoeksteen. De kerkzaal kan getransformeerd worden tot een publieke voorziening met een uitnodigend karakter, georiënteerd op De Poort en De Greente.

H. Voorstel kaders herontwikkeling locatie ‘De Steiger’ en voorstel vervangende locatie voor huidige gebruikers

De Steiger vormt in ruimtelijk opzicht één geheel met de naastgelegen school De Branding. De herontwikkeling van De Steiger en De Branding wordt dan ook gezien als één project. Het wonen staat hier centraal, maar aanvullende functies zoals zorg of andere kleinschalige maatschappelijke functies zijn mogelijk. De huidige gebruikers, waaronder de timmerclub en het chillpoint, worden ondergebracht in of nabij het Kindcentrum, in het Groene Hart.

I. Voorstel toekomst bedrijventerrein Spelwijk

Spelwijk blijft een gebied voor bedrijvigheid. Transformatie naar wonen ligt niet voor de hand, gezien het beperkte aantal woningen dat in Swifterbant tot 2050 is voorzien de ligging op afstand van de voorzieningen en de naar verwachting hoge saneringskosten.

Daarnaast is het van cruciaal belang dat Swifterbant de benodigde ruimte voor economische activiteit op bedrijventerreinen behoudt. Hoewel veel inwoners buiten het dorp werken, is het stimuleren van lokale werkgelegenheid essentieel voor de leefbaarheid. De twee bedrijventerreinen zijn momenteel vol. Om in de toekomst te kunnen

voldoen aan de vraag naar bedrijfsruimte, start de gemeente in het najaar van 2025 met de 'Strategie Werklocaties'. Dit project zal in kaart brengen wat de behoefteraming is voor bedrijventerreinen in de toekomst en onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor uitbreiding in Swifterbant. Binnen deze strategie wordt ook gekeken naar het gewenste profiel van de bedrijventerreinen Spelwijk en Tarpan en hoe we de terreinen toekomstbestendig kunnen houden.

Het college van gemeente Dronten heeft een besluit genomen over de herinrichting Spelwijk, Biddingweg en Bisonweg in Swifterbant. Op basis van drie goed bezochte participatiebijeenkomsten is in 2022 samen met inwoners en ondernemers gezocht naar een toekomstbestendige inrichting met zoveel mogelijk draagvlak. Het plan is momenteel in uitvoering.

J. Voorstel woningbouwprogrammering en –fasering Swifterbant

- Grotere variatie aan woningtypes zodat ook starters en ouderen in dorp kunnen blijven wonen.
- Groei van dorp tot omstreeks 2035 met circa 950 woningen (circa 750 Swifterbant Zuid, circa 200 op vrijkomende locaties en in Dorpshart).
- Randvoorwaarde voor nieuwbouw is de 30-40-30-regel: 30 sociale huur, 40 middeldure huur of koop, 30 duurdere huur of koop.

K. Voorstel versterken toekomstig groen-blauw structuur

- Sterke groene dooradering
- Generieke uitstraling verbeteren
- Kwaliteit/ecologische waarde versterken
- Dorpsranden versterken
- Swifterbantcultuurpad

Het toekomstbeeld is gemaakt samen met de bewoners van Swifterbant. Tijdens het hele proces waren er momenten waar bewoners mee konden denken. Bij de brede bijeenkomsten en via de ideeënbus brachten veel bewoners hun ideeën voor de toekomst van Swifterbant in. Vervolgens werd bij de toekomstateliers met een kleinere vaste groep bewoners, die zich daarvoor hadden aangemeld, dieper ingegaan op de uitwerking van de ideeën in het toekomstbeeld. Een klankbordgroep van zes vertegenwoordigers uit Swifterbant dacht mee over het participatieproces. In de tijdlijn is te lezen wat er gedaan is tijdens de participatie activiteiten.

De opbrengsten van de participatie-activiteiten zijn terug te lezen in de verslagen op de website van het Sleutelproject Swifterbant:
<https://www.mijnkijkopdronten.nl/sleutelproject+swifterbant>

Brede bijeenkomst 1

- 22 oktober 2024
- Bij De Hoeksteen
- Aanwezigen: ± 100 bewoners
- Doel: Ophalen van ideeën, kansen en uitdagingen voor het toekomstbeeld van Swifterbant

In de eerste brede bijeenkomst is het participatieproces gestart. De gemeente gaf uitleg over het Sleutelproject Swifterbant en het toekomstbeeld. Daarna sprak de gemeente met bewoners over de ideeën, kansen en uitdagingen die zij zien voor de toekomst van Swifterbant.

In gesprek bij de voetbal

- 16 november 2024
- Bij Swift’64
- Gesproken met: ± 20 kinderen en ouders uit Swifterbant
- Doel: Ophalen van ideeën, kansen en uitdagingen voor het toekomstbeeld van Swifterbant

Bij de voetbalwedstrijden op zaterdag sprak de gemeente met kinderen en ouders over de toekomst van Swifterbant. De gemeente vroeg hen naar wat er fijn is aan wonen in Swifterbant en wat ze missen.

Toekomstatelier 1

- 19 november 2024
- Bij De Hoeksteen
- Aanwezig: ± 35 deelnemers (20 bewoners aangevuld met medewerkers van organisaties in Swifterbant, de gemeente en het stedenbouwkundig bureau)
- Doel: Ophalen van ambities voor Swifterbant en ophalen van feedback op de tekeningen van het stedenbouwkundig bureau

In het eerste toekomstatelier sprak de groep van bewoners en organisaties van Swifterbant over de wensen die zij hebben voor Swifterbant in 2050. Daarna liet stedenbouwkundig bureau SVP de tekeningen voor Swifterbant zien waarin de belangrijkste opbrengsten van Brede bijeenkomst 1 verwerkt waren. De deelnemers gingen hierover in gesprek.

Ideeënbus

- December 2024 tot februari 2025
- Bij: Albert Heijn, Vomar, De Kombuis, Swift’64, De FitLoods, De Duykeldam, De Golfslag, De Branding
- Ideeën opgeschreven door: ±235 bewoners (waaronder 60 leerlingen van de basisscholen in Swifterbant)
- Doel: Ophalen van ideeën voor Swifterbant bij bewoners die minder snel naar bijeenkomsten gaan

Drie maanden lang stonden er ideeënbusen op verschillende plekken in Swifterbant. Hier schreven bewoners van jong tot oud hun ideeën voor de toekomst van Swifterbant op een ansichtkaart. En bewoners gaven mee wat ze graag morgen al zouden willen veranderen in het dorp.

Toekomstatelier 2

- 5 februari 2025
- Bij De Hoeksteen
- Aanwezig: ± 35 deelnemers (20 bewoners aangevuld met medewerkers van organisaties in Swifterbant, de gemeente en het stedenbouwkundig bureau)
- Doel: Ophalen van feedback op de eerste ontwerpen voor het Dorpshart en het Groene Hart

In het tweede toekomstatelier werden de ambities en doelstellingen voor Swifterbant in 2050 gepresenteerd en aangescherpt door de deelnemers. Daarna liet stedenbouwkundig bureau SVP mogelijke ontwerpen voor het Dorpshart (het centrum van Swifterbant) en het Groene Hart (het gebied rondom de sportvelden) zien, waarin de opgehaalde ideeën verwerkt waren.

- Brede bijeenkomst 2
- 11 maart 2025
- Bij De Hoeksteen
- Aanwezig: ± 200 bewoners
- Doel: Ophalen van feedback op de ontwerpen voor het Dorpshart en het Groene Hart

In de tweede brede bijeenkomst liet stedenbouwkundig bureau SVP de ontwerpen voor het Dorpshart en het Groene Hart zien. Bewoners gaven aan wat ze goed vonden en wat ze zouden willen verbeteren aan de ontwerpen. Hierbij werd ook aan bewoners gevraagd op welke plek het nieuwe Kindcentrum zou kunnen komen. Daarnaast presenteerde de gemeente de snelle winsten die zij zo snel mogelijk willen laten uitvoeren en gaven bewoners hun verbeteringen en nieuwe ideeën hiervoor mee.

Toekomstatelier 3

- 27 mei 2025
- Bij De Kombuis
- Aanwezig: ± 35 deelnemers (20 bewoners aangevuld met medewerkers van organisaties in Swifterbant, de gemeente en het stedenbouwkundig bureau)
- Doel: Ophalen van feedback op de ontwerpen voor het Dorpshart, Groene Hart, Groene Loper en de vrijkomende locaties

In het derde toekomstatelier liet stedenbouwkundig bureau SVP de plannen in het toekomstbeeld voor de thema’s wonen en werken, verkeer en de dorpsranden zien. Daarnaast presenteerde SVP de mogelijke ontwerpen en bouwstenen voor de kernprojecten.. Dat zijn het Dorpshart, Groene Hart, Groene Loper en de locaties in Swifterbant die vrijkomen. De participanten konden feedback geven op de ontwerpen en de uitgangspunten.

Terugkoppelend toekomstatelier

- 24 september 2025
- Bij De Hoeksteen
- Aanwezig: ± 35 deelnemers van de toekomstateliers (20 bewoners aangevuld met medewerkers van organisaties in Swifterbant, de gemeente en het stedenbouwkundig bureau) en de zes leden van de klankbordgroep
- Doel: Het toekomstbeeld presenteren aan de leden van de toekomstateliers en klankbordgroep

In deze bijeenkomst werd een terugkoppeling gegeven van het eindproduct aan de leden van de toekomst ateliers en klankbordgroep. Dit omvatte het algehele toekomstbeeld en de mogelijke uitwerkingen van de kernprojecten. Ook kon feedback gegeven worden over het proces en werden vragen en onduidelijkheden beantwoord. De participanten werden bedankt voor hun inzet.

Brede bijeenkomst 3

- 1 oktober 2025
- Bij De Hoeksteen
- Aanwezig: ± 110 bewoners
- Doel: Het toekomstbeeld presenteren aan bewoners van Swifterbant

In de derde brede bijeenkomst werd een terugkoppeling gegeven aan alle bewoners van Swifterbant over het sleutelproject. Tijdens de inloopbijeenkomst werden de kernprojecten middels panelen toegelicht door de ambtenaren. Ook werd er tweemaal een presentatie gegeven aan de aanwezigen. Ten slotte kon men zich inschrijven voor het vervolg van de participatietrajecten van de kernprojecten.

